

RAPPORT

Door en voor ondernemers

Evaluatie Ondernemersfonds Utrecht

69945 - openbaar – 31 augustus 2023

Doriene Bakker, Fenna Mossinkoff, Steven Blok

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1.....	3
Inleiding, conclusies en aanbevelingen	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Leeswijzer	4
1.3 Conclusies en aanbevelingen	5
Hoofdstuk 2.....	8
Onderzoeksvragen en methoden	8
2.1 Onderzoeksvraag en deelvragen	8
2.2 Onderzoeksopzet en methoden	8
Hoofdstuk 3.....	14
Het fonds.....	14
3.1 Organisatie en functioneren	14
3.2 Financiën	17
3.3 Conclusies en aanbevelingen	20
Hoofdstuk 4.....	21
Trekkingsgebieden	21
4.1 Indeling en werking.....	21
4.2 Volwassen en minder volwassen gebieden	22
4.3 Conclusies en aanbevelingen	25
Hoofdstuk 5.....	27
Samenwerking	27
5.1 Opties voor samenwerking	27
5.2 Conclusies en aanbevelingen	30
Bijlage 1. Interview-leidraad.....	31
Bijlage 2. Trekkingsgebieden geïnterviewde personen.....	32
Bijlage 3. Enquête resultaten	33
Bijlage 4. Bestedingen per categorie van het OfU.....	56

HOOFDSTUK 1

Inleiding, conclusies en aanbevelingen

1.1 Inleiding

In 2022 vierde Ondernemersfonds Utrecht (OfU) zijn 10-jarig bestaan. Gedurende deze periode is het fonds organisch meegegroeid met de behoeften van Utrechtse ondernemers. Na de opstartfase en doorontwikkeling in de afgelopen jaren heeft het fonds nu een stevige basis gelegd. Met behulp van deze evaluatie kan OfU bepalen hoe het zich verder wil ontwikkelen.

Stichting OfU is er door en voor Utrechtse ondernemers om het vestigingsklimaat te stimuleren. Met een jaarlijks te besteden budget van meer dan 8 miljoen euro is OfU het grootste ondernemersfonds van Nederland. Alle ondernemers die de ozb-niet-wonen afdragen, hebben recht op dit budget. Elk jaar worden ongeveer 500 aanvragen beoordeeld en goedgekeurd.

Utrecht is verdeeld in 68 trekkingsgebieden. Elk gebied heeft een eigen budget en beslissingsbevoegdheid over de besteding ervan, zolang het bijdraagt aan het verbeteren van het vestigingsklimaat. Hierdoor hebben ondernemers de regie over hun eigen stukje Utrecht. Naast ondernemers als winkeliers, pandeigenaren en commerciële bedrijven vallen bijvoorbeeld ook scholen, sportverenigingen en culturele instellingen binnen de definitie van het fonds.

In de afgelopen jaren is OfU door verschillende fases gegaan met verschillende projecten, fondsmanagers en bestuursleden. Vanaf het begin heeft OfU zich dynamisch en faciliterend opgesteld. In de eerste jaren na de oprichting werd door het fonds met name gewerkt aan het opzetten van de trekkingsgebieden en het ervoor zorgen dat ondernemers elkaar in die gebieden wisten te vinden. Bovendien is er in de beginjaren hard gewerkt aan een administratief sterke organisatie. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen. In de afgelopen jaren zijn er vervolgens veel verbeteringen doorgevoerd in het functioneren van het fonds en weten ondernemers elkaar binnen de trekkingsgebieden beter te vinden.

Sinds de oprichting van OfU in 2012 hebben er drie evaluaties plaatsgevonden: twee in 2014 en één in 2019. Nu is het weer tijd om de balans op te maken. Enerzijds om terug te kijken op de ontwikkelingen sinds de vorige evaluatie (en wat er met de toen gesignaleerde aanbevelingen gedaan is), anderzijds om vooruit te kijken naar de richting voor de komende jaren.

In de laatste evaluatie van 2019 werd geconcludeerd dat OfU een waardevol instrument voor ondernemers en de stad was, maar ook dat er nog ontwikkelpotentieel was.

Het werd gezien als een waardevol instrument omdat:

- OfU het ondernemers- en vestigingsklimaat in de stad verbetert
- ondernemers zich dankzij OfU georganiseerd hebben
- OfU bijdraagt aan een slagvaardige infrastructuur voor ondernemers met aandacht voor lokale behoeften
- OfU beter te vinden is voor trekkingsgebieden, waardoor de uitgaven zijn toegenomen
- OfU draagvlak heeft voor zijn werkwijze
- OfU doelmatig en transparant werkt en aandacht heeft voor eerdere aandachtspunten.

Het ontwikkelpotentieel voor OfU in de vorige evaluatie kwam neer op de volgende punten:

- de organisatiegraad van de trekkingsgebieden verschilt in de mate van professionaliteit
- OfU en de trekkingsgebieden lopen in de communicatie tegen praktische problemen aan die de ontwikkeling van het fonds belemmeren
- OfU ondersteunt beperkt stadsbrede en thematische initiatieven
- de tot nu toe gehanteerde huidige termijn van OfU belemmert planvorming in de trekkingsgebieden.

De aanbevelingen die hieruit volgden worden in dit rapport per hoofdstuk in verschillende blokken geïntroduceerd. Hierin geven we weer wat er specifiek met die aanbeveling is gedaan en in welke mate dit helpend is geweest voor de verdere ontwikkeling van het fonds.

1.2 Leeswijzer

In opdracht van de gemeente Utrecht en het Ondernemersfonds Utrecht (OfU) heeft Berenschot in mei 2023 de evaluatie van het Ondernemersfonds uitgevoerd. Het hoofddoel van deze evaluatie is om het functioneren van het fonds te onderzoeken en mogelijkheden te identificeren voor verdere verbetering bij het ondersteunen van ondernemers bij gezamenlijke initiatieven die ze ontplooiën.

In dit rapport wordt in hoofdstuk 2 beschreven in welke context de evaluatie heeft plaatsgevonden en geven we een verantwoording voor de onderzoeksopzet en de gehanteerde methode. De bevindingen, conclusies en aanbevelingen zijn vervolgens opgedeeld in drie hoofdstukken. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de organisatie en het functioneren van het fonds. In hoofdstuk 4 staat de werking en indeling van de trekkingsgebieden centraal. In het laatste hoofdstuk wordt verder ingegaan op samenwerking.

Deze evaluatie staat niet op zichzelf: er zijn al eerdere evaluaties uitgevoerd. Dit rapport zal ook (voor zover mogelijk) toetsen of doorgevoerde aanbevelingen op basis de vorige evaluatie invloed hebben gehad op het functioneren van het fonds. In de hoofdstukken 3 tot en met 5 hebben we de aanbevelingen uit de vorige evaluatie (2019) opgenomen en aangegeven wat hiermee gedaan is in de afgelopen periode.

Allereerst hebben we echter in de volgende paragraaf al onze conclusies en aanbevelingen op een rij gezet.

1.3 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies:

Hoofdstuk 3 Het fonds

- Het fondsmanagement functioneert naar tevredenheid. Het fonds heeft een aantal concrete en goed werkende verbeteringen doorgevoerd: een efficiëntere inrichting van de organisatie, de overgang naar een interactief portaal ten behoeve van de informatiebehoefte, en de zichtbaarheid van het fonds. Momenteel is de Raad van Toezicht in huidige vorm overwegend inactief. Het fonds is bezig met een herijking van de functie, invulling en doelen van de Raad van Advies.
- Het fonds heeft aandacht voor het blijvend doorontwikkelen van zijn eigen organisatiestructuur. Dit is van belang door de stijging van het beschikbare budget, enerzijds door de groei van de stad en anderzijds door de ozb-stijging van 18%.
- De activiteiten van OfU en de ondernemers hebben maatschappelijke meerwaarde. Ze dragen bij aan het leefgenot en de innovatiekracht van (ondernemers en) inwoners van de stad. Door het fijne vestigingsklimaat willen mensen hier graag komen werken, wonen én verblijven.

Hoofdstuk 4 Trekkingsgebieden

- Ondernemers zijn doorgaans tevreden over de inrichting van de trekkingsgebieden, de zeggenschap over de werkwijze en de inrichting van het eigen gebied. Het fonds heeft blijvend aandacht voor trekkingsgebieden waar de inrichting om aandacht vraagt.
- De afgelopen jaren is de organisatie van de trekkingsgebieden verbeterd, zowel in meer als minder volwassen gebieden is deze verbetering merkbaar. Desalniettemin zijn er ook gebieden waar geen verbetering heeft plaatsgevonden en waar OfU zijn aandacht op moet blijven richten.
- Een betere besteding van het budget wordt bereikt door een betere organisatie van de trekkingsgebieden. Het is essentieel om alle gebieden waar het volledige budget per jaar nog niet wordt opgemaakt naar een hoger organisatieniveau te tillen om het groeiende budget in de nabije toekomst volledig en op een zinvolle wijze te kunnen besteden. Bovendien vragen maatschappelijke uitdagingen waar ondernemers mee te maken hebben (zoals verduurzaming of arbeidskrapte) om goed georganiseerde trekkingsgebieden zodat zij adequaat kunnen reageren op deze ontwikkelingen.

Hoofdstuk 5 Samenwerking

- Ondernemers willen graag, naast samenwerking in hun eigen gebied, samenwerken op de thema's duurzame energie, mobiliteit, groen, evenementen, veiligheid en werkgelegenheid. Soms met aangrenzende gebieden, soms met soortgelijke typen gebieden en soms in contact met de gemeente. De voorkeur is afhankelijk van het specifieke onderwerp.
- Uit deze evaluatie blijkt niet direct een behoefte bij ondernemers om samen op te trekken en/of vanuit OfU initiatieven te ontwikkelen om zodoende mogelijk makkelijker aan tafel te komen bij de gemeente.
- Wel staan ondernemers positief tegenover OfU als facilitator van samenwerking. Een faciliterende rol voor OfU is passend, al moet de invulling van de inhoudelijke samenwerking te allen tijde vanuit de ondernemers zelf komen.

Aanbevelingen:

Hoofdstuk 3 Het fonds

- Ten aanzien van het functioneren van het fonds, adviseren we: laat wat goed gaat, ook goed blijven gaan. Tegelijkertijd leidt het groeiende bestedingsbudget – door de groei van de stad en de stijging van de ozb-heffing – tot de vraag of de huidige organisatiestructuur toekomstbestendig genoeg is. Om die reden is het van belang om (meer dan eens in de vier jaar) scherp te blijven op de toekomstbestendigheid van de organisatiestructuur van het fonds en de trekkingsgebieden. We adviseren om de functie, leden en doelen van de Raad van Advies te heroverwegen. De Raad van Advies kan ingezet worden om de naamsbekendheid van OfU te vergoten en zodoende meer ondernemers te betrekken bij het fonds. De Raad van Advies is daarnaast ook geschikt om een aanjagende en wervende functie te vervullen bij de start van de thematische samenwerking.
- Wij adviseren om blijvend te investeren in de bekendheid van OfU en de trekkingsgerechtigden. Het bereiken van de achterban moet structureel aandacht behouden.
- De beschikbaarheid van contactgegevens van alle ondernemers in Utrecht is een punt van aandacht. Wij adviseren hier de komende periode samen met de gemeente te blijven zoeken naar (nieuwe) mogelijkheden om het gebruik van gegevens die voorhanden zijn verder te ontsluiten.

Hoofdstuk 4 Trekkingsgebieden

- Aangezien er een groep is die nog niet goed bekend is met de werking van de trekkingsrechten – terwijl de informatie wel beschikbaar is – en er altijd nieuwe ondernemers zich vestigen, adviseren we om blijvend bijeenkomsten ter informatievoorziening en uitwisseling te organiseren.
- Wij adviseren om te komen tot een gestructureerde werkwijze voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie van de trekkingsgebieden. Maak in de werkwijze onderscheid in de volwassenheid van verschillende gebieden en maak een overzicht met opties om te komen tot een hogere organisatiegraad. Ondernemers kunnen zelf kiezen welke vorm voor hun trekkingsgebied passend is. Wij adviseren om de nadruk te leggen op de optie van het structureel aanstellen van een kartrekker aangezien dat een succesfactor is gebleken voor de meer volwassen gebieden.
- Overweeg als OfU om het onbenutte budget¹ na drie jaar betekenisvoller te verspreiden door het bedrag niet alleen over alle trekkingsgebieden te verdelen maar een gedeelte hiervan aan te wenden om verbeteringen ten goede van trekkingsgebieden voor te stellen en te bekostigen. Een meer inhoudelijk invulling van de herindeling van het geld is relevant omdat het beschikbare budget de aankomende jaren toeneemt en momenteel 20% van het huidige budget niet wordt opgemaakt. Na drie jaar zou gedeelte van het onbenutte budget, in samenspraak met het betreffende trekkingsgebied, ingezet kunnen worden om gericht te helpen in het verhogen van de organisatiegraad. Naast het structureel aanstellen van een kartrekker kan de organisatiegraad van de trekkingsgerechtigde ook op andere manieren vorm krijgen bijvoorbeeld door de aanwezigheid van een juridische entiteit, het hebben van jaarplannen, een aanwezige overlegstructuur en het hebben van bestedingspijlars.

¹ Het beschikbare budget waarvan de bestedingstermijn van drie jaar is verlopen wordt door OfU onbenut budget genoemd.

Hoofdstuk 5 Samenwerking

- Wij adviseren OfU de trekkingsgerechtigden te faciliteren in het delen van kennis door middel van een database met beschikbare informatie, de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen en gezamenlijke inkoop te organiseren.
- Om thematische samenwerking te faciliteren, raden wij OfU aan om de noodzakelijke infrastructuur hiervoor op te zetten. Dit kan als volgt werken:
 - OfU neemt initiatief voor het vormen van een strategische agenda door bijeenkomsten te organiseren en voor te bereiden met een kleine vaste groep betrokken ondernemers (een 'strategische agenda commissie').
 - Start met het organiseren van bijeenkomsten op thema's (duurzame energie, mobiliteit, groen, evenementen, veiligheid en werkgelegenheid). Desgewenst kunnen ondernemers andere thema's en onderwerpen kiezen.
 - De uitwerking op de verschillende onderwerpen kan gerealiseerd worden door de ondernemers die hier interesse in hebben. Per project kunnen andere ondernemers intekenen en meedoen. Blijf als OfU de uitwerking faciliteren.
 - Op deze manier maakt OfU het mogelijk om thematische samenwerking te laten ontstaan waar ondernemers dat nodig en nuttig vinden.

HOOFDSTUK 2

Onderzoeksvragen en methoden

2.1 Onderzoeksvraag en deelvragen

Deze evaluatie kent de volgende onderzoeksvraag:

Met welke ondersteuning kan het Ondernemersfonds Utrecht ondernemers nog verder stimuleren en bijstaan om, met inzet van het fonds, het vestigingsklimaat te versterken?

De deelvragen zijn deels ingegeven door de aandachtspunten uit de eerdere evaluatie² en zijn ingestoken op zowel een analyse van hoe OfU werkt (*het proces*) als de resultaten die zijn gerealiseerd (*het effect*):

1. Op welke wijze is OfU ingericht en op welke wijze heeft het fonds gefunctioneerd in de afgelopen jaren?
2. Hoe zijn de trekkingsgebieden ingericht en georganiseerd? Zijn hierin verschillen en wat zijn de ervaringen ten aanzien van het functioneren van trekkingsgebieden?
3. Hoeveel en wat voor soort projecten zijn er gerealiseerd in 2022?
4. Is de samenhang en slagkracht van minder volwassen³ gebieden verbeterd en wat was hierbij helpend/wat kan nog verbeteren? Welke rol had OfU hierin?
5. Hoe hebben de volwassen gebieden zich ontwikkeld ten opzichte van de vorige evaluatie? Welke rol had OfU hierin?
6. Op welke wijze is er gewerkt aan kennisuitwisseling, thematische inrichting en stads-/gemeentebrede initiatieven en welk effect heeft dit gehad?
7. Welke behoeften zijn er bij de ondernemerscollectieven die (nu) nog niet vervuld worden?
8. Is de organisatiestructuur van OfU helder en helpend voor de doelen van het fonds?
9. Is het contact met 'de achterban' goed en is er gewerkt aan het vergroten van de impact, legitimiteit en kracht?
10. Wat is de maatschappelijke impact (maatschappelijke meerwaarde) van de activiteiten van het fonds?

2.2 Onderzoekopzet en methoden

Deze evaluatie omvat vier methoden die zijn ingezet in mei en juni 2023 om de onderzoeks- en deelvragen te beantwoorden. Door een combinatie van deze vier methoden (zie tabel 1) komen we tot een zo compleet mogelijk antwoord op de hoofdvraag.

² Van 2019, zie pp. 7-8.

³ In de vorige evaluatie is een onderscheid gemaakt tussen volwassen en minder volwassen trekkingsgebieden. Een volwassen gebied is een gebied waarvan het bestedingspatroon actief en in lijn is met het beschikbare budget. Een minder volwassen gebied is een gebied waarvan het bestedingspatroon achterblijft op het beschikbare budget (zie paragraaf 4.2 voor meer uitgebreide definitie).

Allereerst is er bureauonderzoek uitgevoerd op basis van beschikbare gegevens en documenten. Op basis hiervan is een eerste initiële analyse gemaakt met betrekking tot het functioneren van de trekkingsgebieden en het fonds.

Ten tweede zijn er interviews afgenomen met respondenten die zijn geselecteerd samen met OfU en de gemeente Utrecht. We hebben gesprekken gevoerd met het bestuur van OfU, het fondsmanagement en de verantwoordelijke wethouder en ambtenaren van de gemeente Utrecht. Daarnaast hebben we gesproken met ondernemers uit verschillende type trekkingsgebieden zoals winkelgebieden, bedrijventerreinen, kantorenparken en gemengde gebieden. Deze geselecteerde gebieden verschilden in grootte, besteedbaar budget en mate van organisatie. De interviews waren semigestructureerd van aard (de interviewleidraad is in bijlage 1 te vinden). Het hoofddoel van de interviews was om (1) diepgaand inzicht te krijgen in het fonds en het functioneren van de trekkingsgebieden en (2) input te verzamelen voor de enquêtevragen. Daarnaast zijn er aanvullende interviews gehouden met andere ondernemersfondsen in Leiden en Leeuwarden om vergelijkingen te maken en waardevolle *good practices* te verzamelen. In totaal hebben er 11 interviews met 17 respondenten plaatsgevonden (zij bijlage 2 voor de geïnterviewde trekkingsgebieden).

Ten derde is er een online enquête uitgezet. In paragraaf 3.3 staat meer informatie over de enquête.

Tot slot is een gezamenlijke duidingsbijeenkomst georganiseerd om de eerste resultaten van de interviews en de enquête gezamenlijk te bespreken, te duiden en verder te verdiepen. De duidingsbijeenkomst vond plaats op 26 juni 2023. 13 ondernemers, het fondsmanagement en de gemeente Utrecht waren hierbij aanwezig.

..Nr.	Deelvragen	Bureau-onderzoek	Interviews	Vergelijkend onderzoek	Enquête	Duidingsbijeenkomst
1	Op welke wijze is OfU ingericht en heeft het fonds gefunctioneerd in de afgelopen jaren?	*	*		*	*
2	Hoe zijn de trekkingsgebieden ingericht en georganiseerd, zijn hierin verschillen en wat zijn de ervaringen ten aanzien van het functioneren van trekkingsgebieden?	*	*		*	*
3	Hoeveel en wat voor soort projecten zijn er gerealiseerd in 2022 (in zijn geheel en per trekkingsgebied)?	*	*		*	
4	Is de samenhang en slagkracht van minder volwassen gebieden verbeterd en wat was hierbij helpend/wat kan nog verbeteren? Welke rol had OfU hierin?		*	*	*	
5	Hoe hebben de volwassen gebieden zich ontwikkeld ten opzichte van de vorige evaluatie? Welke rol had OfU hierin?		*		*	*
6	Op welke wijze is er gewerkt aan kennisuitwisseling, thematische inrichting en stads-/gemeentebrede initiatieven en welk effect heeft dit gehad?	*	*	*	*	*
7	Welke behoeftes zijn er bij de ondernemerscollectieven die (nu) nog niet vervuld worden?		*		*	*
8	Is de organisatiestructuur van OfU helder en helpend voor de doelen van het fonds?		*		*	*
9	Is het contact met 'de achterban' goed en is er gewerkt aan het vergroten van de impact, legitimiteit en kracht?		*	*	*	*
10	Wat is de maatschappelijke impact (maatschappelijke meerwaarde) van de activiteiten van het fonds?		*	*	*	*

Tabel 1. Overzicht methodes voor verschillende onderzoeksvragen.

2.2.1 Verspreiding en opzet enquête

De enquête is opgesteld aan de hand van de deelvragen uit deze evaluatie. De bevindingen uit de interviews en informatie uit het bureauonderzoek, vooral met betrekking tot de inrichting van het fonds en de projecten, dienden als input voor de opbouw en inhoudelijke vragen van de enquête.

In overleg met OfU en de gemeente hebben we voor de volgende aanpak van verspreiding van de enquête gekozen. De enquête is door OfU verspreid via sociale media, WhatsApp-groepen, nieuwsbrieven en via LinkedIn. Daarnaast heeft OfU de enquête verstuurd aan de contactpersoon van elk trekkingsgebied met het verzoek de enquête door te sturen naar hun achterban. Deze keuze heeft enkele kwaliteitsgevolgen die we in paragraaf 2.3.2 behandelen. Alternatieven voor verspreiding van een enquête zijn (1) een open enquête, met het risico op veel vervuilde respons (van niet-ondernemers) (ook vraagt deze benadering om extra vragen of andere indicatoren om te checken of respondenten 'echt' zijn), (2) een uitnodiging per brief via een adressenbestand (dit is een tijdsintensieve en dure benadering) of (3) het telefonisch afnemen van enquêtes (ook een tijdsintensieve en dure benadering).

In de periode dat deze evaluatie heeft plaatsgevonden, heeft de enquête drie weken opengestaan. In totaal hebben 151 ondernemers de enquête ingevuld. Van deze groep hebben 133 ondernemers aangegeven in welke sector zij actief zijn, en van 125 ondernemers weten we in welk trekkingsgebied zij actief zijn. Van de 151 zijn er enkele respondenten die niet alle vragen hebben beantwoord. Het ging in deze gevallen om niet-ingevulde open vragen. We hebben daarom wel alle 151 respondenten meegenomen in het presenteren van de resultaten.

2.2.2 Ontwerpkeuzes en kanttekeningen enquête

De enquête bestond uit 21 vragen. De vragen gingen (met uitzondering van de controlevragen) enkel over de onderwerpen van deze evaluatie. We hebben de enquête zo kort mogelijk gehouden om de kans zo groot mogelijk te maken dat ondernemers de enquête zouden invullen en zouden afmaken.⁴ Daarnaast hebben we de enquêtevragen zo begrijpelijk mogelijk, zo precies mogelijk en zo neutraal mogelijk geformuleerd zodat ondernemers de vragen goed konden invullen en we kunnen aannemen dat de antwoorden weerspiegelen wat ze vinden.⁵

We benoemen van tevoren een aantal kanttekeningen bij de enquête, die helpen om deze methode in het grote geheel van deze evaluatie op waarde te schatten:

- De enquête is online verspreid. Dit maakt dat de drempel om het in te vullen laag. Daarentegen is de wijze van benadering onpersoonlijk.
- De verantwoordelijkheid voor de verspreiding van de enquête lag gedeeltelijk bij de trekkers van de gebieden. Het is dus onzeker hoeveel ondernemers de enquête uiteindelijk hebben ontvangen waardoor we non-respons niet precies weten.
- We weten vanuit eerdere ervaringen dat mensen met meer extreme opvattingen (voorstanders en tegenstanders van het ondernemersfonds) vaker een enquête invullen dan mensen met een meer gematigde mening.

⁴ Malhotra, N. K. (2006) questionnaire design and scale development. In Grover, R., & Vriens, M. (Eds.), *The Handbook of Marketing Research: Uses, Misuses, and Future advances* (pp. 83-94).

⁵ Malhotra, 2006; Krosnick, J. A. (2018). Questionnaire Design. In Vannette, D. L., & Krosnick, J. A. (Eds.), *The Palgrave Handbook of Survey Research* (pp. 439-455).

- Om de diversiteit van de respondenten in kaart te brengen, hebben we gevraagd uit welk trekkingsgebied ze komen (en of deze gebieden dus allemaal vertegenwoordigd zijn in de resultaten. Ook is gevraagd in welke mate ze vertegenwoordigd zijn, wat voor soort gebieden het zijn (volwassen of niet) en in welke sector ze ondernemen (als alle respondenten uit één sector komen, is er iets mis). Met deze controlevragen hebben we zicht of bepaalde respondenten over- of ondervertegenwoordigd zijn⁶.
- De enquête is breed uitgezet: het gaat immers over functioneren van OfU in algemene zin. De enquête is niet bedoeld om in te zoomen op een specifiek trekkingsgebied.
- We presenteren de opzet (vragen, respons en wat we hebben gedaan met incomplete enquêtes) van de enquêteresultaten en de kenmerken van de respondenten zo transparant mogelijk. Dit is een belangrijk kenmerk voor de kwaliteitsbeoordeling van enquêtes.⁷

In subparagraaf 2.3.3 volgt een overzicht van de kenmerken 'sector' en 'type trekkingsgebied' van de respondenten.

2.2.3 Respondenten enquête

Er zijn acht type trekkingsgebieden te onderscheiden in Utrecht, namelijk: bedrijventerrein, gemengd gebied, winkelgebied, kantorenpark, science park, sport- en recreatiegebied, defensie en de Green Business Club. De respons op de enquête laat een vertegenwoordiging zien van de verschillende typen trekkingsgebieden die in lijn is met de verhouding van het type trekkingsgebieden in totaal in Utrecht (zie tabel 2). De respons is wat betreft de vertegenwoordiging per type gebied daarmee een relatief goede afspiegeling van de verdeling in Utrecht.

Het ruime merendeel (77%) van de respondenten komt uit een volwassen trekkingsgebied. Later in dit rapport blijkt uit bureauonderzoek dat 67% van de trekkingsgebieden ook volwassen is (volgens de definitie die daar uitgelegd wordt). Het is aannemelijk dat, aangezien er in de volwassen gebieden vaker een kartrekker⁸ actief is (die ook meer contact heeft met andere ondernemers), de enquête meer ondernemers uit volwassen gebieden heeft bereikt. In de resultaten zit dus een oververtegenwoordiging van deze groep.

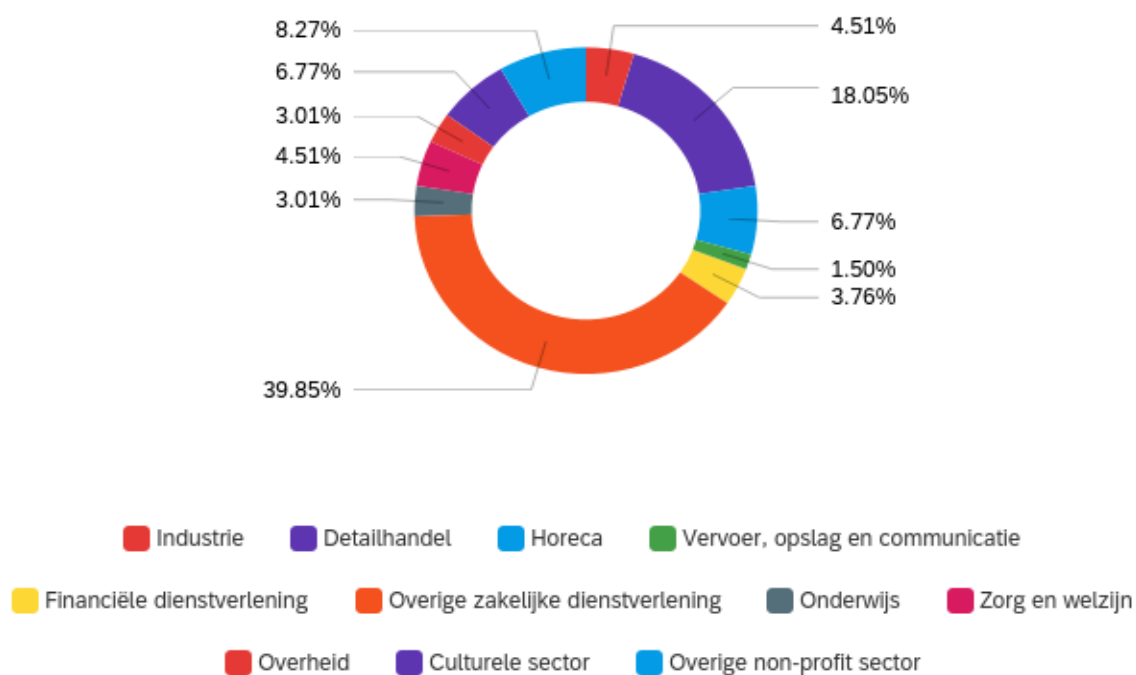
⁶ Dit is één (van de grofweg negen mogelijke) indicator van representativiteit die veel gebruikt wordt. De 'afwezigheid van selectieve krachten.' Zie Schouten, B., Cobben, F., & Bethlehem, J. (2009). Indicators for the representativeness of survey response. *Survey Methodology*, 35(1), 101-113.; Ochsner, M. (2021). Representativeness of Surveys and its Analysis.

⁷ Burns, K. E., & Kho, M. E. (2015). How to assess a survey report: a guide for readers and peer reviewers. *CMAJ*, 187(6), E198-E205.

⁸ Een kartrekker is een betaalde kracht/bureausecretaris ingehuurd door de trekkingsgerechtigde organisatie.

Tabel 2. Totaal aantal respondenten enquête naar type trekkingsgebied (vraag 6)

Type trekkingsgebied	% per type respons enquête	% per type totaal in Utrecht
Bedrijventerrein	16,0	13,0
Kantorenpark	20,8	14,5
Winkelgebied	36,0	43,5
Gemengd gebied	20,8	19
Science Park	2,4	1,4
Sport- en recreatiegebied	2,4	5,8
Defensie	0	1,4
Green Business Club	0,8	1,4
Weet ik niet	0,8	

Figuur 1. Sectoren waarin de respondenten actief zijn (vraag 5).

Als we de sectoren vergelijken met de beschikbare cijfers van heel Utrecht (die een iets andere indeling hebben), komt de verdeling weer redelijk overeen (2,8% in Utrecht vs. 4,51% in de enquête voor industrie, 13,4% vs. 18% voor detailhandel, 5,3% vs. 6,8% voor horeca, 6,3% vs. 3,8% voor financiële dienstverlening en 37,1% vs. 39,9% voor overige dienstverlening).⁹

⁹ <https://ondernemersplein.kvk.nl/factsheet-utrecht/>

Uiteindelijk is daarmee in deze enquête niet één specifiek soort trekkingsgebied of sector bijzonder over- of ondervertegenwoordigd. Het blijft staan dat het merendeel van de enquête is ingevuld door volwassen gebieden, maar er zijn ook meer volwassen dan onvolwassen gebieden. Ondanks dat ook respondenten uit minder volwassen gebieden de enquête hebben ingevuld, kunnen we met deze vragenlijst niet precies verdiepen op de vragen hoe de minder volwassen gebieden kijken naar hun eigen trekkingsgebied het functioneren van het OfU. Het goed bevragen van dit soort moeilijk bereikbare groepen is een bekend en hardnekkig probleem in (enquête)onderzoek. Met 151 respondenten moeten we – als we statistische berekeningen zouden maken – rekenen op een foutmarge van circa. 7 à 8%. Voor het toetsen van een theorie is dat te weinig. Voor een evaluatie die gericht is op hoe-vragen (en op-welke-wijze-vragen) en op het identificeren wat beter kan, is het in combinatie met drie andere methodes genoeg om zinvolle conclusies te trekken en aanbevelingen te geven.

HOOFDSTUK 3

Het fonds

3.1 Organisatie en functioneren

OfU bestaat uit het fondsmanagement, het bestuur van de stichting en de Raad van Advies. Het fondsmanagement is verantwoordelijk voor de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden zoals het onderhouden van de contacten met de trekkingsgerechtigden¹⁰, het verwerken van aanvragen, de administratie, de financiële afhandeling en de communicatie met alle partijen die betrokken zijn. De fondsmanager staat in nauw contact met zowel het bestuur als de Raad van Advies.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de correcte en zorgvuldige uitvoering van de voorwaarden horende bij de beschikking van de gemeente. Het bestuur is eindverantwoordelijk en beoordeelt de ingediende aanvragen, ondersteund door de fondsmanager. Het bestuur vergadert zes tot acht keer per jaar en tweemaal per jaar met de Raad van Advies. Het bestuur heeft daarnaast tweemaal per jaar bestuurlijk overleg met de wethouder. Samen met de fondsmanager vertegenwoordigt het bestuur het fonds op bijeenkomsten met de gemeente Utrecht, ondernemers(verenigingen) en trekkingsgerechtigden.

De Raad van Advies geeft het bestuur gevraagd en ongevraagd advies over alle mogelijke zaken die van belang zouden kunnen zijn voor het goed functioneren van het fonds. In de Raad van Advies zit een brede doorsnede van Utrechtse ondernemers. Uit de gesprekken met het fondsmanagement bleek dat de Raad van Advies op dit moment overwegend inactief is. Het fonds is momenteel bezig met een herijking van de functie, de invulling en de doelen van de Raad van Advies. De Raad van Advies kan ingezet worden om de naamsbekendheid van OfU te vergoten en zodoende meer ondernemers te betrekken bij het fonds. De Raad van Advies is daarnaast ook geschikt om een aanjagende en wervende functie te vervullen bij de start van de thematische samenwerking (zie hiervoor de aanbevelingen in hoofdstuk 5).

OfU heeft als voornaamste taak trekkingsgerechtigden te ondersteunen bij het zo effectief mogelijk besteden van hun budget. Om dit te doen richt OfU zich op het helpen bij het verhogen van de organisatiegraad van trekkingsgebieden. Op basis van een analyse, uitgevoerd door OfU, is namelijk geconstateerd dat goed georganiseerde gebieden beter in staat zijn het budget optimaal te benutten. Uit de analyse blijkt dat dit voornamelijk komt door:

- de beschikbaarheid van informatie
- de aanwezigheid van een kartrekker, en/of
- een bepaalde vorm van georganiseerdheid van de trekkingsgerechtigde (denk hierbij aan: is er een juridische entiteit, zijn er jaarplannen, is er een overlegstructuur).

OfU heeft naar aanleiding van de vorige evaluatie uit 2019 een analyse uitgevoerd om de informatiebehoefte van de achterban in kaart te brengen, wat heeft geleid tot een marktverkenning door een adviesbureau om een nieuw administratiesysteem in te regelen. Naar aanleiding hiervan heet OfU de afgelopen jaren de backoffice geherstructureerd. Hierbij is de administratie efficiënter ingericht en is de communicatie gecentraliseerd op één plek. Om verder te voorzien in de

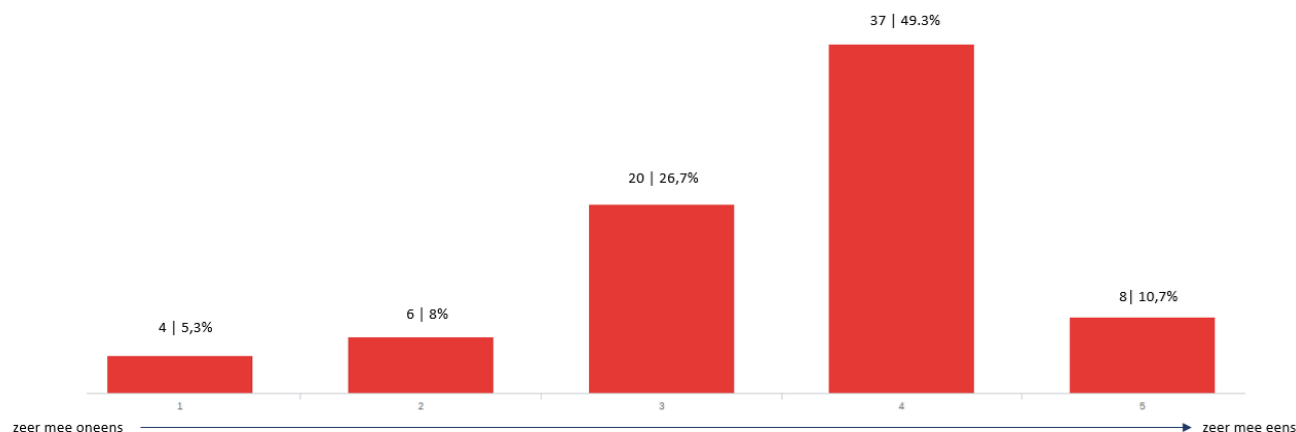
¹⁰ Een trekkingsgerechtigde is een collectief van ondernemers binnen een trekkingsgebied. In elk trekkingsgebied is een trekkingsgerechtigde organisatie aanwezig. Een aanvraag voor financiering kan alleen door of namens een 'trekkingsgerechtigde' worden gedaan.

informatiebehoefte is OfU in februari 2023 overgestapt van een passief dashboard naar een interactief portaal. In dit portaal kunnen kartrekkers en trekkingsgerechtigden hun volledige project- en factuuradministratie raadplegen. Het biedt tevens een interactieve omgeving voor het uitwisselen van informatie.

OfU besteedt consequent aandacht aan de zichtbaarheid van het fonds en de mogelijkheden die het fonds biedt. Dit kwam naar voren in de interviews en ons bureauonderzoek. Zo vierde OfU het tienjarig jubileum in 2022 en werd een nieuwe huisstijl gelanceerd, onder andere voor de website en de jaarverslagen. De meerderheid van de respondenten (76,8%) van de enquête geeft aan OfU te kennen. Toch is een deel van de ondernemers (23,18%) nog niet op de hoogte van OfU. De bekendheid met het fonds helpt in de besteding van de budgetten in de trekkingsgebieden. Vandaar dat hier continu aandacht aan moet worden besteed. Eveneens bij het Ondernemersfonds in Leiden en Leeuwarden is dit een aandachtspunt. Er zijn zowel in Leiden, Leeuwarden en Utrecht ondernemers die wel bekend zijn met het fonds, maar die geen interesse hebben om actief deel te nemen aan budgetbestedingen in hun trekkingsgebied. In Leeuwarden werd aangegeven dat zij dit niet als doel op zich zien. Er zijn voldoende ondernemers wel betrokken. Zij zorgen voor een positieve impuls in het vestigingsklimaat voor alle ondernemers.

In de interviews en tijdens de duidingsbijeenkomst werd vanuit de trekkingsgerechtigden consequent positief gesproken over het contact met het fondsmanagement van OfU. Het fondsmanagement is goed te bereiken en denkt mee waar nodig. Uit de interviews komt naar voren dat de transparantie en openheid van zaken bij de betrokken ondernemers erg wordt gewaardeerd en OfU de afgelopen jaren verder geprofessionaliseerd is. Zowel in de enquête als de duidingsbijeenkomst is aangegeven dat het nieuwe portaal erg goed werkt. In de duidingsbijeenkomst werd verder het belang benadrukt van het zichtbaar maken van de resultaten van het fonds. Dit helpt om bewustzijn te creëren over de mogelijkheden die het fonds biedt.

De uitdagingen die ondernemers voor zichzelf zien (bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsmarkt en energietransitie) hebben een relevantie en urgentie in de gehele maatschappij. Uit de enquête blijkt dat het gros (60%) van de ondernemers de activiteiten van OfU ziet als een maatschappelijke meerwaarde voor de stad (zie figuur 2). Een opvallend, terugkerend geluid tijdens de interviews was dat, door de verbetering van het vestigingsklimaat, OfU zorgt voor een positieve invloed op de Utrechtse samenleving als geheel. Vanzelfsprekend is OfU door en voor ondernemers, maar draagt daarmee (bijvoorbeeld door verfraaiing van de stad) ook bij aan een verhoogd leefgenot en innovatiekracht van (ondernemers en) inwoners van de stad. Door deze wederkerigheid zorgt OfU voor een meerwaarde binnen de Utrechtse samenleving als geheel.

Figuur 2. Uitkomsten over de maatschappelijke waarde van OfU's activiteiten voor de stad Utrecht (vraag 20).

Aanbeveling vorige evaluatie

Blijf kritisch reflecteren op het eigen handelen en intervenueer waar nodig. Maak ruimte voor feedback en ontwikkelvragen ten behoeve van draagvlak. Een Raad van Toezicht lijkt op dit moment niet nodig met een aanwezigheid van een Raad van Advies. Echter, met een bestuurswissel kan een Raad van Toezicht direct van toegevoegde waarde zijn.

Resultaat

In het interview met OfU is aangegeven dat er gedurende de afgelopen jaren regelmatig en op verschillende manieren feedback is verzameld. Zo heeft OfU de vragen die door ondernemers zijn gesteld en antwoorden gemonitord, wat als input dient voor het nieuwe portaal. Met de kartrekkers is in een bijeenkomst geëvalueerd wat goed gaat, wat beter kan en waar kansen liggen. Dit heeft veel input opgeleverd voor de backoffice en gaf energie in de samenwerking.

De bestuurswissel in 2022-2023 creëerde een natuurlijk moment om de governance-structuur te evalueren. Het fondsmanagement heeft aangegeven hier de komende periode aandacht aan te besteden.

Aanbeveling vorige evaluatie

Wees je als OfU (staf, bestuur, Raad van Advies) bewust van de toenemende complexiteit van aanvragen en de eigen rol en verantwoordelijkheden in deze aanvragen. Schakel waar nodig aanvullende (juridische) expertise in om inzichtelijk te krijgen welke (juridische) risico's je als OfU loopt.

Resultaat

OfU heeft een juridisch adviseur gevonden uit de eigen achterban. Deze adviseur is beschikbaar voor allerlei vragen. Zo is er bijvoorbeeld meegedacht over hoe om te gaan met trekkingsgerechtigden die geen juridische entiteit zijn in het kader van aansprakelijkheid. De adviseur heeft bovendien geholpen met het opstellen van de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst tussen OfU en de gemeente. OfU legt de verantwoordelijkheid voor het volgen van de aanbestedingsregels door naar de trekkingsgerechtigden. OfU heeft wel een verantwoordelijkheid om dit te toetsen en hierbij kan de juridisch adviseur ook ondersteunen.

Aanbeveling vorige evaluatie

Een up-to-date klantenbestand: maak gebruik van de kennis van andere ondernemersfondsen met betrekking tot wat wel en niet mag gezien de huidige privacywetgeving. Zo geeft Delft aan dat bedrijfsnamen en adressen gedeeld mogen worden. Daarnaast is de ervaring in Leeuwarden dat de gemeente bedrijfsnamen en contactpersonen wel beschikbaar stelt. Het hebben van deze gegevens zou een enorme impuls zijn voor communicatie en daarmee het betrekken van ondernemers bij OfU.

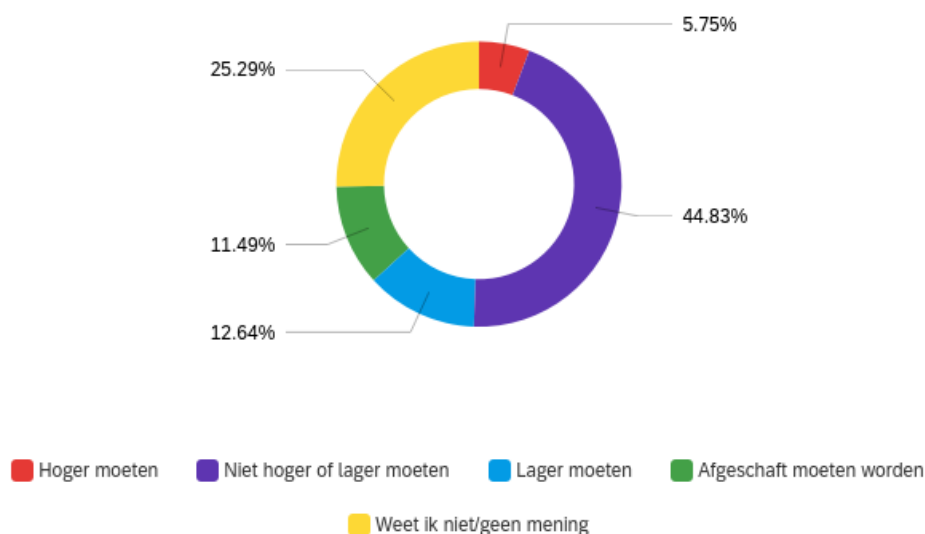
Resultaat

Er is, door middel van een verwerkingsovereenkomst tussen OfU en de gemeente, bereikt dat OfU beschikt over alle adressen van de eigenaren en gebruikers van alle objecten die aangeslagen worden voor ozb niet-woningen. Bestedingsvoorstellen of bijeenkomsten die hierover gaan mogen per brief gecommuniceerd worden aan deze partijen. Overige communicatie is voorsnog niet toegestaan. Verdere ontwikkeling op dit vlak is het meest gehoorde verzoek van ondernemers. Voorsnog ziet de gemeente geen mogelijkheden om dit verder te brengen vanwege privacywetgeving.

3.2 Financiën

Ondernemers en/of eigenaren en gebruikers van niet-woningen brengen het geld van het fonds zelf op, door de opslag van 11,1% op de onroerendzaakbelasting (ozb) niet-wonen die naar OfU gaat. Deze gelden worden door de Belasting samenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) geïncasseerd en via de gemeente aan OfU beschikt. OfU toetst aanvragen aan de uitgangspunten van het fonds en de subsidiebeschikking en honoreert aanvragen die als doel hebben de Utrechtse economische structuur te verstevigen.

In de enquête zijn respondenten bevraagd over de 11,1% opslag op de ozb niet-woningen die jaarlijks moet worden afgedragen. Het overgrote gedeelte van de respondenten (50,6%) geeft aan dat de opslag passend is of hoger zou mogen, tegenover 24,1% die aangeeft dat dit lager moet worden of moet worden afgeschaft (zie figuur 3).

Figuur 3. Mening van respondenten over de opslag op de ozb niet-woningen die jaarlijks wordt afgedragen (vraag 17).

Jaarlijks worden honderden projecten door de verschillende trekkingsgerechtigden aangevraagd en vanuit OfU gehonoreerd. Deze projecten lopen uiteen van een [Voedseltuin in Overvecht](#) tot de [Utrecht Survivalrun 2023](#). In het jaar 2022 zijn er 498 aanvragen ingediend en is er een bedrag van € 8.842.058,- toegekend. In 2022 waren er veel projecten rondom de viering van 900 jaar stadsrechten en de Vuelta.¹¹ In tabel 3 staat een overzicht van de jaren 2019 – 2022.

Tabel 3. Uitkomsten ontwikkeling budget, toegekend budget en besteed bedrag over de jaren.

	2019	2020	2021	2022
Totaal beschikbaar budget	€ 6.767.000,-	€ 7.500.000,-	€ 7.800.000,-	€ 8.500.000,-
Totaal toegekend budget	€ 7.408.840,-	€ 7.072.447,-	€ 8.729.055,-	€ 8.842.058,-
Totaal besteed bedrag	€ 7.163.880,-	€ 5.808.153,-	€ 7.880.074,-	€ 8.750.129,-
Aantal aanvragen	449	517	519	498

In de afgelopen vier jaar heeft het fonds een stabiele ontwikkeling doorgemaakt. Gedurende de laatste drie jaar bleef het aantal aanvragen rond de 500, en het totale beschikbare budget groeide geleidelijk. Het budgetbedrag wordt bepaald door het percentage van de ozb niet-woningen. Met de verwachte groei van de stad zal het totaal beschikbare budget ook blijven groeien. Bovendien heeft het college van B en W in zijn coalitieakkoord in 2022 een ozb-stijging gevoerd. De opbrengst van ozb is met 18% verhoogd. Dit heeft als gevolg dat de beschikbare budgetten van OfU in de aankomende jaren toenemen. Om deze toename in budget te kunnen besteden neemt het belang van een solide fonds, de organisatiegraad binnen trekkingsgebieden en samenwerking tussen trekkingsgebieden toe.

In 2020 was er een daling in de besteding als gevolg van de coronapandemie. Het verschil tussen het beschikbare en het toegekende budget komt voort uit de looptijd van de budgetten en eventuele niet-bestede bedragen uit voorgaande jaren die in latere jaren worden ingezet. Dit betekent dat het bestede bedrag een momentopname is, waarbij sommige projecten wellicht niet worden uitgevoerd en de besteding niet altijd synchroon loopt met het jaar van toekenning. Een niet-bestede bedrag in een trekkingsgebied wordt, volgens de afgesproken systematiek, na drie jaar verdeeld over alle gebieden.

Op dit moment wordt 80% van het totale beschikbare budget door de verschillende trekkingsgebieden binnen drie jaar ingezet. Dit betekent dat 20% van het beschikbare budget nog niet wordt ingezet. Het budget waarvan de bestedingstermijn is verlopen wordt door OfU onbenut budget genoemd. Dit onbenutte budget wordt volgens afspraak na drie jaar verdeeld over alle trekkingsgebieden. Aangezien het beschikbare budget in de aankomende jaren alleen maar zal toenemen, zullen alle trekkingsgebieden hun organisatiegraad op orde moeten hebben om in staat te zijn het groeiende budget te kunnen uitgeven. In paragraaf 4.2 gaan wij verder in op de organisatiegraad en de succesfactoren van de verschillende volwassen trekkingsgebieden. De organisatiegraad is een belangrijke voorwaarde voor trekkingsgebieden om hun bestedingsactiviteit in goede verhouding te brengen tot het groeiende budget.

De bestedingscategorieën, zoals vermeld in de jaarverslagen, zijn de afgelopen jaren aangepast door OfU. Corona was een deel van de aanleiding, maar ook bredere herijking. Deze aanpassingen zijn bedoeld om de uitgaven beter te registreren en beter te laten aansluiten bij de huidige

¹¹ Jaarverslag 2022

tijdsgeest. Daardoor is het lastig om in deze evaluatie een vergelijking te maken op dit gebied. In bijlage 4 vindt u de overzichten van de bestedingen per categorie voor 2021 en 2022.

Tabel 4. Overzicht bestedingscategorieën in 2021 en 2022.

Bestedingscategorieën 2021 ¹²	Bestedingscategorieën 2022 ¹³
Veiligheid	Schoon, heel en veilig
Marketing en promotie	Marketing en communicatie
Communicatie	Gebiedsmanagement
Aankleding en uitstraling	Aankleding en uitstraling
Ondersteuning en strategische capaciteit	Vitaliteit en gezondheid
Onderzoek en advies	Onderzoek en advieskosten
Duurzaamheid	Duurzaamheid
Evenementen	Mobiliteit
Infrastructuur	
Schoon en heel	

De afgelopen jaren waren atypisch door corona. In plaats van grote meerjarige projecten ontstonden veel nieuwe kortlopende en creatieve projecten. Door onder andere grondstof- en personeelstekorten werd het soms vervolgens lastig om toegekende projecten te realiseren, geeft het fondsmanagement aan. De periode na corona kende veel verloop van personeel. Er was bij veel trekkingsgebieden dan ook sprake van een wisseling van de wacht. Een sterke en veerkrachtige organisatie is in staat om dit soort onvoorziene omstandigheden op te vangen. Daarom is het relevant om de organisatiestructuur van zowel het fonds als de trekkingsgerechtigden blijvend te ontwikkelen en evalueren.

‘Er is in coronatijd een hoop gebeurd en er zijn nieuwe initiatieven ontplooid toen gangbare dingen niet meer werkten, wat heel mooi is om te zien, maar de bestedingen zijn wel achtergebleven. Het vraagt wat inlooptijd om weer op het oude niveau aan de slag te gaan.’ – Kyra Kasel fondsmanager

¹² Jaarverslag 2021

¹³ Jaarverslag 2022

Aanbeveling vorige evaluatie

Zet in op de lange termijn door de termijn van het OfU voor lange (>10 jaar) of onbepaalde tijd door te zetten. Dit stimuleert planvorming én realisatie in de trekkingsgebieden voor de lange termijn.

Resultaat

Inmiddels heeft het fonds deze permanente status. Hierdoor is planvorming in de trekkingsgebieden beter mogelijk, want er is een meerjarig toekomstperspectief. Dit heeft een positief effect op de besteding van de budgetten. In het nieuwe portaal is om die reden de mogelijkheid opgenomen om een reservering voor meerjarige contracten op te nemen, terwijl in het oude dashboard aanvragen alleen op jaarbasis aangevraagd konden worden.

3.3 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies:

- Het fondsmanagement functioneert naar tevredenheid. Het fonds heeft een aantal concrete en goed werkende verbeteringen doorgevoerd: een efficiëntere inrichting van de organisatie, de overgang naar een interactief portaal ten behoeve van de informatiebehoefte, en de zichtbaarheid van het fonds. Momenteel is de Raad van Toezicht in huidige vorm overwegend inactief. Het fonds is bezig met een herijking van de functie, invulling en doelen van de Raad van Advies.
- Het fonds heeft aandacht voor het blijvend doorontwikkelen van zijn eigen organisatiestructuur. Dit is van belang door de stijging van het beschikbare budget, enerzijds door de groei van de stad en anderzijds door de ozb-stijging van 18%.
- De activiteiten van OfU en de ondernemers hebben maatschappelijke meerwaarde. Ze dragen bij aan het leefgenot en de innovatiekracht van (ondernemers en) inwoners van de stad. Door het fijne vestigingsklimaat willen mensen hier graag komen werken, wonen én verblijven.

Aanbevelingen:

- Ten aanzien van het functioneren van het fonds, adviseren we: laat wat goed gaat, ook goed blijven gaan. Tegelijkertijd leidt het groeiende bestedingsbudget – door de groei van de stad en de stijging van de ozb-heffing – tot de vraag of de huidige organisatiestructuur toekomstbestendig genoeg is. Om die reden is het van belang om (meer dan eens in de vier jaar) scherp te blijven op de toekomstbestendigheid van de organisatiestructuur van het fonds en de trekkingsgebieden. We adviseren om de functie, leden en doelen van de Raad van Advies te heroverwegen. De Raad van Advies kan ingezet worden om de naamsbekendheid van OfU te vergoten en zodoende meer ondernemers te betrekken bij het fonds. De Raad van Advies is daarnaast ook geschikt om een aanjagende en wervende functie te vervullen bij de start van de thematische samenwerking.
- Wij adviseren om blijvend te investeren in de bekendheid van OfU en de trekkingsgerechtigden. Het bereiken van de achterban moet structureel aandacht behouden.
- De beschikbaarheid van contactgegevens van alle ondernemers in Utrecht is een punt van aandacht. Wij adviseren hier de komende periode samen met de gemeente te blijven zoeken naar (nieuwe) mogelijkheden om het gebruik van gegevens die voorhanden zijn verder te ontsluiten.

HOOFDSTUK 4

Trekkingsgebieden

4.1 Indeling en werking

De stad Utrecht is onderverdeeld in 68 verschillende trekkingsgebieden. In elk trekkingsgebied is een trekkingsgerechtigde organisatie aanwezig. Een aanvraag voor financiering kan alleen door of namens een 'trekkingsgerechtigde' worden gedaan. Een trekkingsgerechtigde is een collectief van ondernemers binnen een trekkingsgebied.

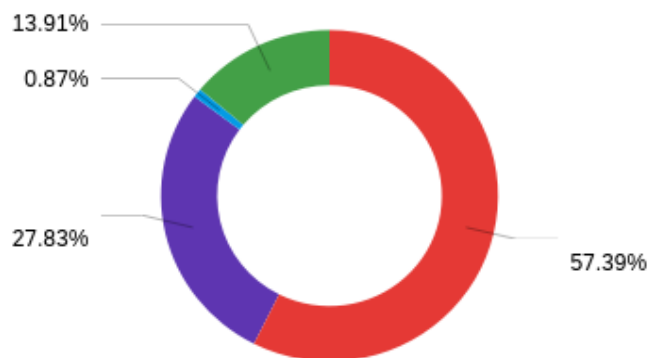
De organisatie binnen de trekkingsgebieden is op collectieve wijze vormgegeven, waarbij alle ondernemers, eigenaren en gebruikers van niet-woningen aanvragen kunnen indienen en hun stem kunnen uitbrengen over de aanvragen. De trekkingsgebieden bepalen hun eigen stemprocedure. De enquête en interviews laten zien dat de meeste respondenten (81,7%) weleens een algemene ledenvergadering of (besluitvormende) bijeenkomst in het trekkingsgebied bijwonen.

Uit de enquête blijkt dat de meerderheid van de respondenten (62%) globaal of goed begrijpt hoe de trekkingsrechten functioneren. Er is ook een groep (38%) die aangeeft hier niet goed van op de hoogte te zijn. Uit de duidingsbijeenkomst blijkt dat sommige mensen de term 'trekkingsrechten' niet kennen, maar wel op de hoogte zijn van de algemene systematiek van indiening en honorering van aanvragen. Op basis van de interviews constateren we daarnaast dat bekendheid met de trekkingsgerechtigden en/of kartrekkers (betaalde krachten / bureausecretarissen ingehuurd door de trekkingsgerechtigden) helpt bij het goed functioneren van de trekkingsgebieden en bij de besteding van het fonds.

De organisatorische structuur binnen de trekkingsgebieden ligt in principe in handen van de gebieden zelf. Zo bepalen de trekkingsgebieden zelf de stemprocedure voor honorering en de frequentie en wijze waarop de ondernemers samenkomen. De indeling van de gebieden ligt echter bij OfU. Wel kunnen de trekkingsgebieden, als zij niet tevreden zijn over hun functioneren en/of als de stad verandert, een verzoek indienen bij OfU om zich bijvoorbeeld samen te voegen met een aangrenzend gebied of op een andere manier heringedeeld te worden. Eveneens is het mogelijk om een nieuw trekkingsgebied te starten op thema, een zogenaamd 'administratief trekkingsgebied'.

De Green Business Club is een goed voorbeeld van een administratief trekkingsgebied. In dit geval gaat het om verschillende bedrijven die gevestigd zijn in het stationsgebied en die samen optrekken om het stationsgebied te verduurzamen en leefbaarder te maken. De verschillende trekkingsgebieden in het stationsgebied staan hiertoe (vrijwillig) een gedeelte van hun budget af aan de Green Business Club. Daarnaast kunnen herindelingen ook door het fondsmanagement worden geïnitieerd, bijvoorbeeld als gevolg van stadsontwikkelingen. Uiteindelijk is en blijft dit een samenspel tussen de ondernemers en OfU.

Uit de enquête blijkt dat het gros van de respondenten (85,2%) tevreden is over de huidige indeling van trekkingsgebieden en vindt dat er niets hoeft te veranderen. Hiervan geeft 27,8% aan wel graag meer contact te willen met andere trekkingsgebieden (zie figuur 4). Bij de antwoordmogelijkheid om nadere toelichting te geven, zei 13,9% vooral behoefte te hebben aan meer samenwerking binnen bepaalde gebieden of aan een herindeling van gebieden; deze toelichting kwam ook naar voren in de interviews.

■ Ja, ik ben tevreden met de huidige indeling en er hoeft niets te veranderen.

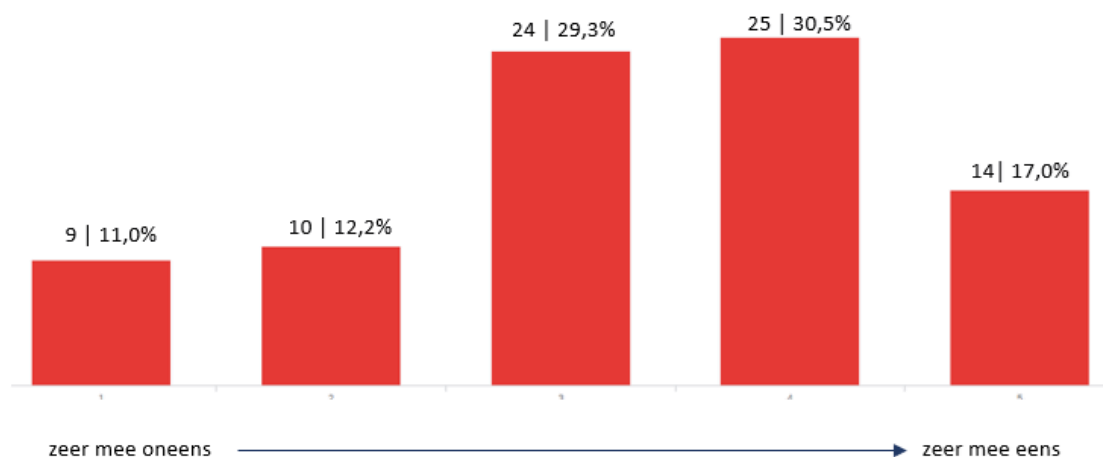
■ Ja, ik ben tevreden maar zou wel meer contact willen met de overige trekkingsgebieden.

■ Nee, ik ben niet tevreden en zou graag samenvoegen met een ander trekkingsgebied.

■ Nee, ik ben niet tevreden en zou graag:

Figuur 4. Uitkomsten van de vraag hoe tevreden men is over de huidige indeling van de trekkingsgebieden (vraag 7).

Uit de enquête blijkt dat OfU bij het merendeel van de respondenten een overwegend positieve rol heeft gehad in de verbetering van de organisatie van de trekkingsgebieden. Uit de interviews blijkt dat die positieve rol onder andere invulling kreeg door de afgelopen jaren meer in te zetten op structureel contact met kartrekkers en/of trekkingsgerechtigden, zowel collectief als individueel.

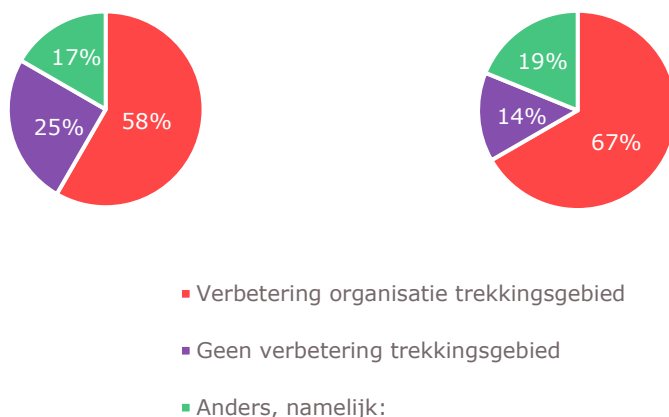
Figuur 5. Uitkomsten over de rol van OfU in de verbetering van de organisatie van het trekkingsgebied (vraag 11).

4.2 Volwassen en minder volwassen gebieden

In de vorige evaluatie is een onderscheid gemaakt tussen volwassen en minder volwassen trekkingsgebieden. Een volwassen gebied is een gebied waarvan het bestedingspatroon actief is en in lijn met het beschikbare budget. Een minder volwassen gebied is een gebied waarvan het bestedingspatroon achterblijft bij het beschikbare budget. Het bestedingspatroon wordt door OfU per drie jaar bekeken. Als het trekkingsgebied binnen drie jaar zijn volledige budget opmaakt is het gebied goed georganiseerd, en daarmee een volwassen gebied.

Wordt het geld niet binnen drie jaar volledig opgemaakt, dan is het gebied minder goed georganiseerd en daarmee gedefinieerd als een minder volwassen gebied.

Uit ons bureauonderzoek blijkt dat momenteel 67% van de 68 trekkingsgebieden erin slaagt hun geld in drie jaar volledig te besteden. Deze 67% van de trekkingsgebieden zijn samen goed voor 80% van het volledig beschikbare budget. Dit betekent dat 80% van het totale budget wordt ingezet voor initiatieven en projecten die het vestigingsklimaat in Utrecht versterken. Dit betekent echter ook dat 33% van de gebieden nog geen aanspraak maken op het volledige bedrag en dat 20% van het totaal beschikbare budget nog niet in drie jaar wordt uitgegeven. Juist omdat het beschikbare budget in de toekomst zal groeien, is het van belang dat er blijvend aandacht wordt besteed aan de verbetering van de organisatiegraad van alle trekkingsgebieden. Bovendien vragen maatschappelijke uitdagingen waar ondernemers mee te maken hebben (zoals verduurzaming of arbeidskrapte) om goed georganiseerde trekkingsgebieden, zodat trekkingsgebieden adequaat kunnen reageren op deze ontwikkelingen.

Figuur 6. Beoordeling verbetering organisatie trekkingsgebied door minder volwassen gebieden (links) en volwassen gebieden (rechts) (vraag 12).

Uit de resultaten van de enquête is een aantal dingen af te leiden over de verbetering van de organisatie van de trekkingsgebieden. De organisatie van de trekkingsgebieden in zowel de volwassen als de minder volwassen gebieden is verbeterd (volgens respectievelijk 58% en 67% van de respondenten).

De (verdere) verbetering van de organisatie van de gebieden is volgens de respondenten vooral merkbaar doordat:

- behoeften beter naar concrete projecten zijn vertaald
- onderlinge samenwerking verbeterd is
- ondernemers elkaar beter hebben weten te vinden.

De versterking van het contact tussen de trekkingsgerechtigde en zijn achterban is in de minder volwassen gebieden meer verbeterd dan in de volwassen gebieden. Dit is te verklaren vanuit de constatering dat goed contact tussen trekkingsgerechtigde en achterban verband houdt met de volwassenheid van een gebied.

Figuur 7 Inzicht in wijze van verbetering organisatie trekkingsgebied door minder en meer volwassen gebieden (vraag 12).

Uit ons bureauonderzoek blijkt dat de hoogte van het budget en de grootte van een trekkingsgebied niet van invloed zijn op de mate van besteding. Wij constateren eerder een positieve relatie tussen het bestedingspatroon en de organisatiegraad van de trekkingsgerechtigde dan wel de aanwezigheid van een actieve kartrekker. Dit sluit aan bij het hierboven genoemde verschil tussen volwassen en minder volwassen gebieden ten aanzien van het contact van de trekkingsgerechtigden en de achterban.

Aangezien 20% van het totaal beschikbare budget op dit moment onbenut is (nog niet binnen drie jaar wordt uitgegeven), liggen hier nog uitdagingen voor het fonds. Op dit moment wordt het onbenutte bedrag na drie jaar verdeeld over alle trekkingsgebieden. Tegelijkertijd constateren we dat de organisatiegraad van de trekkingsgerechtigde dan wel de aanwezigheid van een actieve kartrekker een positief resultaat heeft op het bestedingspatroon van een trekkingsgebied. Om die reden raden wij aan om meer inhoudelijke invulling voor de herindeling van het geld te overwegen. Dit kan door het geld dat nu onbenut is na drie jaar niet alleen maar over alle trekkingsgebieden te verdelen, maar een gedeelte hiervan aan te wenden om de organisatiegraad van de achterblijvende trekkingsgebieden te verbeteren. Het is hierbij essentieel dat de verschillende gebieden zelf bepalen op welke manier hun organisatiegraad het best verhoogd kan worden en hoe het geld het best kan worden ingezet. Een gedeelte van dit bedrag dat na drie jaar nog openstaat kan zodoende, in samenspraak met OfU en de betreffende trekkingsgebieden, ingezet worden om de gebieden te helpen met het uitgeven van hun budget, bijvoorbeeld door het aanstellen van een structurele kartrekker. Overigens kan de organisatiegraad van de trekkingsgerechtigde ook op andere manieren vorm krijgen, en wel door de aanwezigheid van een juridische entiteit, het hebben van jaarplannen, een aanwezige overlegstructuur en het hebben van bestedingspijlers.

Geïnterviewden bij wie recentelijk in hun gebied een kartrekker gestart is, geven aan dat ze er nu beter in slagen om de besteding van het budget te realiseren. Ook in Leiden zijn kartrekkers een collectieve voorziening, bekostigd uit het budget voor verdeling over de trekkingsgebieden. Los van de vraag of deze wijze van organiseren ook in Utrecht het best passend is, zijn de ervaringen daar positief; er is sprake van een goede continuïteit en bereikbaarheid. In de interviews kwam ter sprake dat het soms lastig is om nieuwe bestuursleden te vinden. Het aanbieden van een kleine vergoeding aan trekkingsgerechtigden kan helpen om opvolgers aan te trekken en zo continuïteit te waarborgen en de organisatiegraad op peil te houden.

Aanbevelingen vorige evaluatie

Richt de aandacht ook op de meer volwassen gebieden om die te helpen nog doelmatiger, doeltreffender en transparanter te werken.

Blijf, zoals het bestuur en de staf nu doet, aandacht besteden aan de minder volwassen gebieden door ze te ondersteunen. Voeg waar nodig gebieden samen of splits ze op als dat leidt tot een gebied met meer samenhang en/of slagkracht.

Resultaat

OfU heeft voorzien in de informatiebehoefte van de meer volwassen trekkingsgebieden, door de inrichting van het online portaal en de herstructurering van de backoffice.

Bij de minder volwassen gebieden is er in de afgelopen jaren één herindeling doorgevoerd, in Overvecht. Waar een herindeling speelt, zet OfU kwartiermakers in (uit de eigen organisatie of ingehuurd), om deze gebieden te ondersteunen richting een vorm die bij ze past.

Overkoepelend heeft OfU veel bijeenkomsten georganiseerd, waarbij OfU onderscheid maakt in het soort bijeenkomst, om het voor eenieder relevanter en meer behapbaar te maken. Zo is er een ondernemersdiner specifiek voor trekkingsgerechtigden en kartrekkers georganiseerd en zijn er aparte kartrekkersbijeenkomsten. Er zijn bijeenkomsten voor verschillende typen trekkingsgebieden (winkelgebieden, bedrijventerreinen), en voor stadsbrede thema's, zoals de Vuelta, zijn ondernemers uit specifieke trekkingsgebieden uitgenodigd. Ten slotte heeft OfU besloten LinkedIn-groepen en speciale nieuwsbrieven voor verschillende doelgroepen.

4.3 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies:

- Ondernemers zijn doorgaans tevreden over de inrichting van de trekkingsgebieden, de zeggenschap over de werkwijze en de inrichting van het eigen gebied. Het fonds heeft blijvend aandacht voor trekkingsgebieden waar de inrichting om aandacht vraagt.
- De afgelopen jaren is de organisatie van de trekkingsgebieden verbeterd, zowel in meer als minder volwassen gebieden is deze verbetering merkbaar. Desalniettemin zijn er ook gebieden waar geen verbetering heeft plaatsgevonden en waar OfU zijn aandacht op moet blijven richten.
- Een betere besteding van het budget wordt bereikt door een betere organisatie van de trekkingsgebieden. Het is essentieel om alle gebieden waar het volledige budget per jaar nog niet wordt opgemaakt naar een hoger organisatieniveau te tillen om het groeiende budget in de nabije toekomst volledig en op een zinvolle wijze te kunnen besteden. Bovendien vragen maatschappelijke uitdagingen waar ondernemers mee te maken hebben (zoals verduurzaming of arbeidskrapte) om goed georganiseerde trekkingsgebieden zodat zij adequaat kunnen reageren op deze ontwikkelingen.

Aanbevelingen:

- Aangezien er een groep is die nog niet goed bekend is met de werking van de trekkingsrechten – terwijl de informatie wel beschikbaar is – en er altijd nieuwe ondernemers zich vestigen, adviseren we om blijvend bijeenkomsten ter informatievoorziening en uitwisseling te organiseren.
- Wij adviseren om te komen tot een gestructureerde werkwijze voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie van de trekkingsgebieden. Maak in de werkwijze onderscheid in de volwassenheid van verschillende gebieden en maak een overzicht met opties om te komen tot een hogere organisatiegraad. Ondernemers kunnen zelf kiezen welke vorm voor hun trekkingsgebied passend is. Wij adviseren om de nadruk te leggen op de optie van het structureel aanstellen van een kartrekker aangezien dat een succesfactor is gebleken voor de meer volwassen gebieden.
- Overweeg als OfU om het geld dat nu onbenut is na drie jaar betekenisvoller te verspreiden door het bedrag niet alleen over alle trekkingsgebieden te verdelen maar een gedeelte hiervan aan te wenden om verbeteringen ten goede van trekkingsgebieden voor te stellen en te bekostigen. Een meer inhoudelijk invulling van de herindeling van het geld is relevant omdat het beschikbare budget de aankomende jaren toeneemt en momenteel 20% van het huidige budget niet wordt opgemaakt. Na drie zou jaar zou gedeelte van het onbenutte budget, in samenspraak met het betreffende trekkingsgebied, ingezet kunnen worden om gericht te helpen in het verhogen van de organisatiegraad. Naast het structureel aanstellen van een kartrekker kan de organisatiegraad van de trekkingsgerechtigde ook op andere manieren vorm krijgen bijvoorbeeld door de aanwezigheid van een juridische entiteit, het hebben van jaarplannen, een aanwezige overlegstructuur en het hebben van bestedingspijlers.

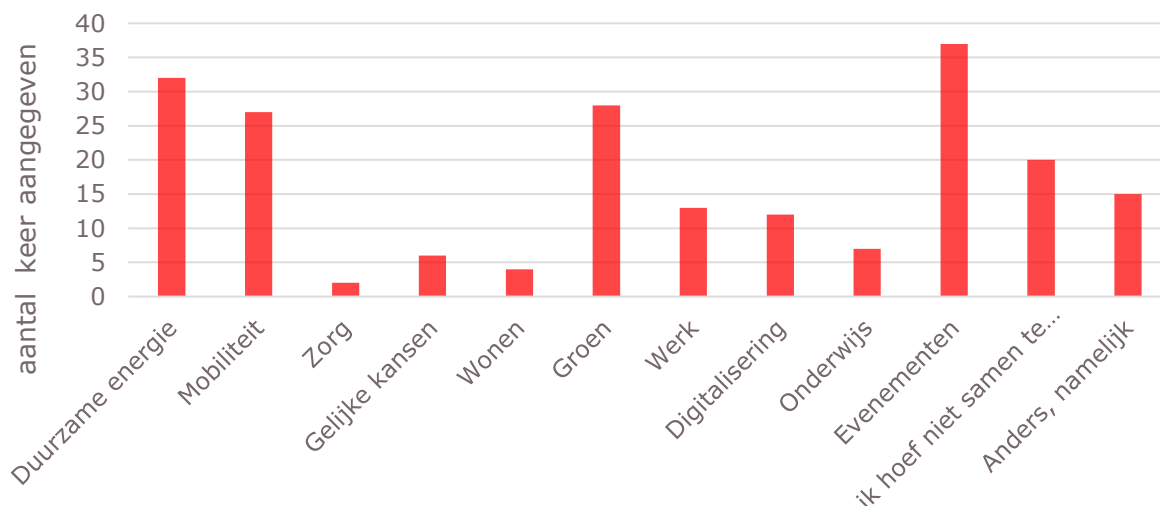
HOOFDSTUK 5

Samenwerking

Er zijn homogene en heterogene trekkingsgebieden te onderscheiden. Homogene gebieden kenmerken zich door één overheersend type onderneming, zoals bedrijven, kantoren of winkels. Binnen homogene gebieden is er vaak snel consensus over hoe het budget moet worden besteed; de behoeften van soortgelijke ondernemers komt meer overeen. Heterogene gebieden kenmerken zich door het ontbreken van een overheersend type onderneming. In deze gebieden is het dan ook lastiger om samen te werken. In heterogene gebieden kan het daarom juist relevant zijn om meer op specifieke thema's samen te werken, aangezien gemeenschappelijke interesses en belangen binnen het gebied soms uiteenlopen tussen de verschillende typen ondernemers.

Voor OfU is dit onderscheid van belang om de verschillende samenstellingen van trekkingsgebieden zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen. De indeling naar type trekkingsgebied die OfU heeft gemaakt, helpt hierbij.

Uit de interviews en de duidingsbijeenkomst blijkt dat ondernemers, behalve in projecten die zichtbaar zijn in de publieke ruimte (zoals *hanging baskets*, kerstverlichting), ook interesse hebben in een meer thematische aanpak. Uit de enquête (zie figuur 8) komt naar voren dat respondenten op de volgende thema's willen samenwerken met andere trekkingsgebieden: duurzame energie, mobiliteit, groen, werk, digitalisering, onderwijs, evenementen, ik hoef niet samen te... Anders, namelijk.

Figuur 8. Uitkomsten van de vraag op welke thema's respondenten met andere gebieden willen samenwerken (vraag 14).

5.1 Opties voor samenwerking

Tijdens de duidingsbijeenkomst hebben we de aanwezigen opgesplitst in groepen, om te verkennen waarover, met wie en hoe men wil samenwerken. Tijdens de bijeenkomst werd duidelijk dat een gedeelte van de groep vooral geïnteresseerd was in het uitwisselen van praktische kennis en het andere deel met name geïnteresseerd was in langjarige strategische samenwerking.

Eén groep verdiepte het concept 'kennisdeling bij gezamenlijke inkoop'. Het idee is het ontwikkelen van een database, onder leiding van OfU, waar ervaringen kunnen worden uitgewisseld. Hier is informatie beschikbaar over ervaringen met en prijsopgave van leveranciers. Ook worden gezamenlijke aanvragen gefaciliteerd.

Een andere groep pleitte voor het opstellen van een strategische agenda op thema's. Een strategische agenda is een agenda op een thema voor overkoepelende (meerjarige) projecten. Ondernemers staan aan het roer om te komen tot deze strategische agenda's. OfU heeft hierbij een verbindende rol.

Wij constateren dat OfU's kracht zit in het dicht bij de ondernemers organiseren van activiteiten. Uit het duidingsgesprek en de enquête blijkt dat ondernemers positief staan tegenover thematische samenwerking. Eveneens bleek uit de duidingsbijeenkomst dat ondernemers positief staan tegenover OfU als facilitator van de thematische samenwerking vanuit zijn verbindende rol. OfU kan deze thematische samenwerking faciliteren door de noodzakelijke infrastructuur hiervoor op te zetten. De in de enquête verzamelde thema's en de ideeën uit de duidingsbijeenkomst vormen hiervoor relevante input. Wij adviseren om te beginnen met het organiseren van bijeenkomsten op de gewenste thema's (duurzame energie, mobiliteit, groen, evenementen, veiligheid en werkgelegenheid). OfU kan deze bijeenkomsten voorbereiden met een kleine vaste groep betrokken ondernemers (een 'strategische agenda commissie'.) Desgewenst kunnen ondernemers andere thema's en onderwerpen kiezen, de ondernemers bepalen uiteindelijk de inhoud. De uitwerking op de verschillende onderwerpen kan gerealiseerd worden door de ondernemers die hier interesse in hebben. Per project kunnen andere ondernemers intekenen en meedoen. Om dit goed op te starten en verder te brengen is het belangrijk dat OfU de uitwerking blijft faciliteren.

De gemeente heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn in de vraag of bij ondernemers de behoefte bestaat om samen op te trekken en zodoende mogelijk makkelijker aan tafel te komen bij de gemeente. In de interviews en op de duidingsbijeenkomst kwam deze wens bij ondernemers zelf niet overtuigend naar voren. Mocht deze behoefte in de toekomst wel ontstaan bij ondernemers, dan zou een faciliterende rol voor OfU eventueel passend kunnen zijn. Wel moet de invulling van de inhoudelijke samenwerking te allen tijde vanuit de ondernemers zelf komen.

Aanbeveling vorige evaluatie

Verken met de trekkingsgebieden en een afvaardiging van de sectoren onderwijs (met name p.o. en vo), sport, cultuur en zorg, de mogelijkheden voor een thematische inrichting. Bij een thematische indeling vormt een specifieke sector (bijvoorbeeld sport of cultuur) een eigen trekkingsgebied, vanuit het idee dat deze organisaties daarna makkelijker aansluiting weten te vinden in hun eigen trekkingsgebied. Is er enthousiasme, start dan met een aantal kleine pilots met een klein aantal organisaties voor een bepaalde tijd. Haal actief de geleerde lessen op en benut deze in de trekkingsgebieden.

Resultaat

Hierin is OfU wat zoekend geweest. OfU hecht grote waarde aan het hebben en houden van aansluiting bij het eigen trekkingsgebied. Daarom is het vormen van nieuwe trekkingsgebieden op sectorniveau niet de wens of ambitie geweest. Hiermee verliest OfU het lokale karakter en de lokale verbondenheid van ondernemers uit het oog. Wel vindt OfU samenwerking en/of kennisuitwisseling binnen deze sectoren relevant. Een goed voorbeeld, gebaseerd op een thema (duurzaamheid) en niet op een sector, is de Green Business Club.

Aanbeveling vorige evaluatie

Verken met de trekkingsgebieden de mogelijkheden voor stadsbrede initiatieven en maak daarbij gebruik van de ervaringen in Leeuwarden (groots beginnen aan de hand van een groot evenement) en Delft (klein beginnen en uitwaaieren naar groot). Start met een aantal kleine pilots en evalueer met de trekkingsgebieden wat de geleerde lessen zijn.

Resultaat

OfU heeft wat geworsteld met het onderscheid tussen thema- en stadsbrede initiatieven en met de definitie van wat stadsbreed is. Net als bij de aanbeveling over samenwerking op thema's, geeft OfU aan dat dit soms schuurt met andere doelen en ambities op het schaalniveau van het eigen trekkingsgebied.

'Het staat eenieder te allen tijde vrij om samen te werken, maar dit wordt niet van bovenaf bepaald; dan verlies je bijvoorbeeld de kleine ondernemer (buurtbakker) uit het oog. Een initiatief zoals citymarketing lijkt stadsbreed, maar is voor meer buurtgeoriënteerde ondernemers van andere relevantie dan voor op toerisme georiënteerde ondernemers.' – Kyra Kasel, fondsmanager

Aanbeveling vorige evaluatie

Besteed aandacht aan het door gebieden over en weer uit laten wisselen van kennis en ervaring. Dat kan door middel van netwerkbijeenkomsten rondom een bepaald thema, het opstellen van een naslagwerk/handreiking waarmee de trekkingsgebieden worden geholpen met concrete vragen, et cetera.

Resultaat

OfU heeft naar aanleiding van deze aanbeveling 'Aan tafel bij OfU' georganiseerd. Dit was een bijeenkomst om in gesprek te gaan over grote evenementen, zoals de Vuelta en Utrecht 900. Dit bleken uitdagende thema's, want ze schuren soms met andere doelen en ambities op het schaalniveau van het eigen trekkingsgebied. Naar aanleiding van deze bijeenkomst heeft OfU een enquête onder de deelnemers uitgestuurd, om het animo voor meer van dit soort bijeenkomsten te polsen. De reacties op de enquête waren overwegend positief. Wel werd meegegeven dat nader bekeken moet worden welke (stadsbrede) thema's zich hiervoor lenen.

Voorstel opbouw 'waarover, hoe en met wie'

We constateren dat er wat overlap en onduidelijkheid ontstaat ten aanzien van kennisuitwisseling, thematische inrichting en stadsbrede initiatieven. Daarom stellen we voor het vervolg voor om de volgende opbouw te hanteren:

Er zijn thema's (duurzame energie, mobiliteit, groen, evenementen, veiligheid en werkgelegenheid) die voor verschillende trekkingsgebieden interessant zijn. Binnen deze thema's zijn verschillende onderwerpen aan te wijzen waar concreet wat mee gedaan kan worden (bijvoorbeeld zonnepanelen en duurzame bedrijfsvoering binnen duurzame energie). En afhankelijk van het type onderwerp is er behoefte aan (stadsbrede) samenwerking en/of kennisuitwisseling.

'Stadsbreed' verwijst daarbij soms naar een bepaald type gebied (winkelgebied, bedrijventerrein etc.), soms naar gebieden in een bepaalde omgeving (bijvoorbeeld bij een evenement zoals de Vuelta) en soms naar sectoren (zoals onderwijs, sport, cultuur).

5.2 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies:

- Ondernemers willen graag, naast samenwerking in hun eigen gebied, samenwerken op de thema's duurzame energie, mobiliteit, groen, evenementen, veiligheid en werkgelegenheid. Soms met aangrenzende gebieden, soms met soortgelijke typen gebieden en soms in contact met de gemeente. De voorkeur is afhankelijk van het specifieke onderwerp.
- Uit deze evaluatie blijkt niet direct een behoefte bij ondernemers om samen op te trekken en/of vanuit OfU initiatieven te ontwikkelen om zodoende mogelijk makkelijker aan tafel te komen bij de gemeente.
- Wel staan ondernemers positief tegenover OfU als facilitator van samenwerking. Een faciliterende rol voor OfU is passend, al moet de invulling van de inhoudelijke samenwerking te allen tijde vanuit de ondernemers zelf komen.

Aanbevelingen:

- Wij adviseren OfU de trekkingsgerechtigden te faciliteren in het delen van kennis door middel van een database met beschikbare informatie, de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen en gezamenlijke inkoop te organiseren.
- Om thematische samenwerking te faciliteren, raden wij OfU aan om de noodzakelijke infrastructuur hiervoor op te zetten. Dit kan als volgt werken:
 - OfU neemt initiatief voor het vormen van een strategische agenda door bijeenkomsten te organiseren en voor te bereiden met een kleine vaste groep betrokken ondernemers (een 'strategische agenda commissie').
 - Start met het organiseren van bijeenkomsten op thema's (duurzame energie, mobiliteit, groen, evenementen, veiligheid en werkgelegenheid). Desgewenst kunnen ondernemers andere thema's en onderwerpen kiezen.
 - De uitwerking op de verschillende onderwerpen kan gerealiseerd worden door de ondernemers die hier interesse in hebben. Per project kunnen andere ondernemers intekenen en meedoen. Blijf als OfU de uitwerking faciliteren.
 - Op deze manier maakt OfU het mogelijk om thematische samenwerking te laten ontstaan waar ondernemers dat nodig en nuttig vinden.

Bijlage 1. Interview-leidraad

De volgende interviewleidraad is gehanteerd voor de interviews.

Het fonds

- Op welke wijze is OfU ingericht en hoe heeft het fonds gefunctioneerd in de afgelopen jaren? Dit is een vraag die deels beantwoord kan worden door de deskresearch, maar we willen toch de volgende vraag stellen:
 - Zijn er momenteel zaken die jullie anders zouden willen zien in de organisatie van OfU?
- Is de organisatiestructuur van OfU helder en toereikend voor de doelen van het fonds?
 - Zijn ondersteunende zaken, zoals het adressenbestand en actieve informatie, op orde en werkend?
- Is het contact met 'de achterban' goed en is er gewerkt aan het vergroten van de impact, legitimatie en kracht?
- Hoeveel en wat voor soort projecten zijn er gerealiseerd in 2022, in hun geheel en per trekkingsgebied? Deze vraag kan ook deels worden beantwoord uit de deskresearch. Wel willen we nog graag weten wat voor type projecten het meest gewaardeerd worden vanuit de gemeente en de ondernemers zelf. Welke projecten waren meer of minder passend en welke hebben bewezen zinvol te zijn?

Trekkingsgebieden

- Hoe zijn de trekkingsgebieden ingericht en georganiseerd, zijn hierin verschillen en wat zijn de ervaringen ten aanzien van het functioneren van de trekkingsgebieden? Deze vraag is ook grotendeels te beantwoorden via de deskresearch. Wel willen we vragen naar jullie visie op de mate van georganiseerdheid van de trekkingsgebieden. Hebben jullie voorkeuren?
- Uit de vorige evaluatie bleek dat de samenhang en slagkracht van het fonds een aandachtspunt vormden. Zijn de samenhang en slagkracht van minder volwassen gebieden verbeterd? Wat heeft hierbij een rol gespeeld en wat kan nog verbeteren? Welke rol had OfU hierin?
 - Wat willen we behouden?
 - Wat willen we nog verder ontwikkelen?
 - Waar willen we mee stoppen?
- Hoe hebben de volwassen gebieden zich ontwikkeld ten opzichte van de vorige evaluatie? Welke rol had OfU hierin?
 - Wat willen we behouden?
 - Wat willen we nog verder ontwikkelen?
 - Waar willen we mee stoppen?
- Vind je het relevant dat er aan kennisuitwisseling, thematische inrichting en stads- of gemeentebrede initiatieven wordt gedaan?
 - Wat is de toegevoegde waarde van stads- of gemeentebrede initiatieven en welke specifieke vormen zie je als kansrijk?
 - Op wat voor verschillende manieren zouden ondernemers gefaciliteerd kunnen worden door het fonds?
 - Hoe verhouden eventuele stadsbrede initiatieven zich tot bestaande (culturele) festivals, zoals Le Guess Who? of de introeken van de Universiteit Utrecht?

Overig

- Welke behoeftes zijn er bij de ondernemerscollectieven die nu (nog) niet vervuld worden?
- Wat is de maatschappelijke impact of maatschappelijke meerwaarde van de activiteiten van het fonds, van de trekkingsgebieden en andere activiteiten?

- Wat willen we behouden?
- Wat willen we nog verder ontwikkelen?
- Waar willen we mee stoppen?

Specifieke vragen voor het fonds en de gemeente

- Hoe zien jullie de scheidslijn tussen gemeentelijke taken (veiligheid, inrichting publieke ruimte) en de projecten vanuit OfU, zoals de 'hanging baskets' en extra camera's?
- Aangaande het ondernemersplatform van de gemeente: komt de mate van contact overeen met de volwassen gebieden? Is er overlap, kunnen het ondernemersfonds en ondernemersplatform elkaar versterken?

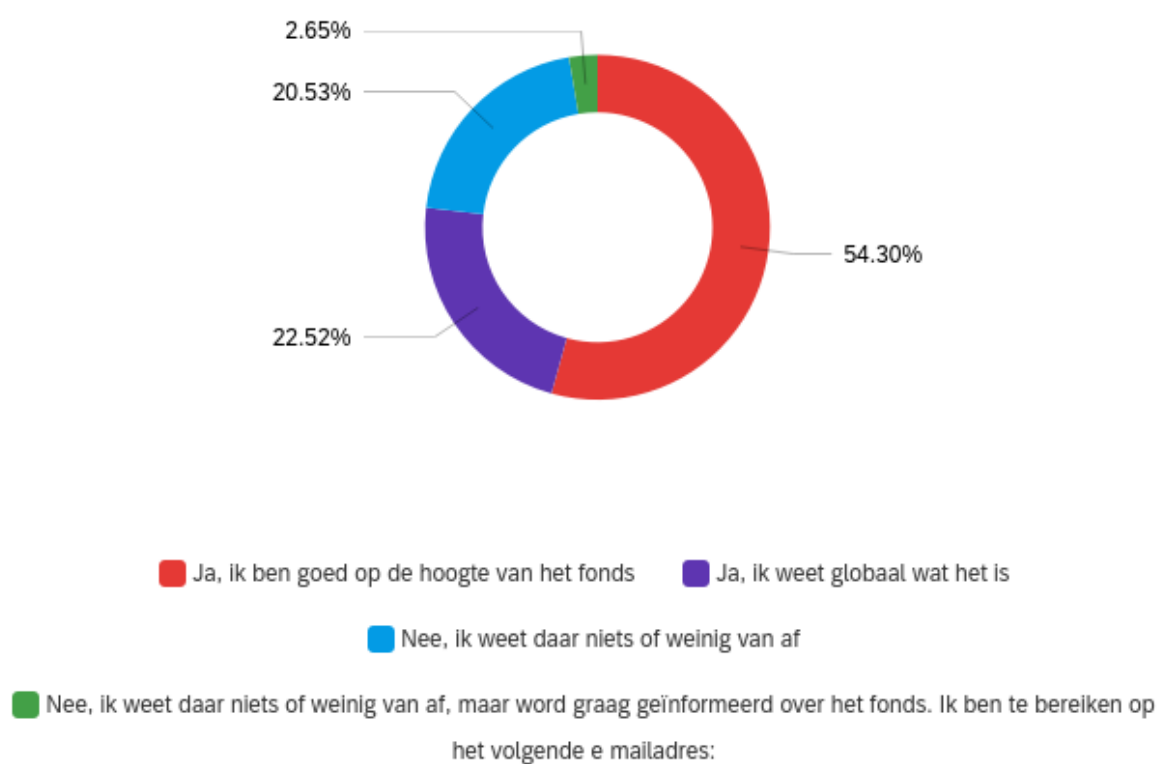
Wat willen jullie ons nog meegeven?

Bijlage 2. Trekkingsgebieden geïnterviewde personen

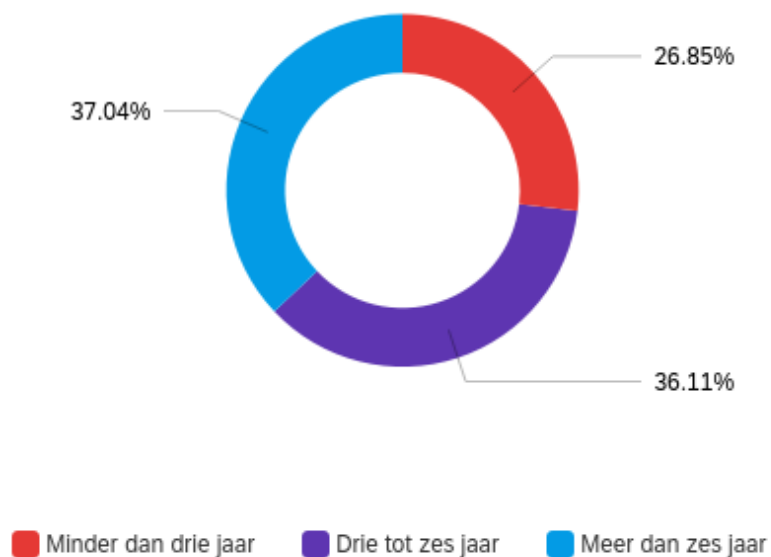
- 01 – Lage Weide
- 02 – Cartesius
- 04 – Welgelegen
- 28 – Gagelhof
- 60 – Green Business Club
- 60C – Daals Kwartier

Bijlage 3. Enquête resultaten

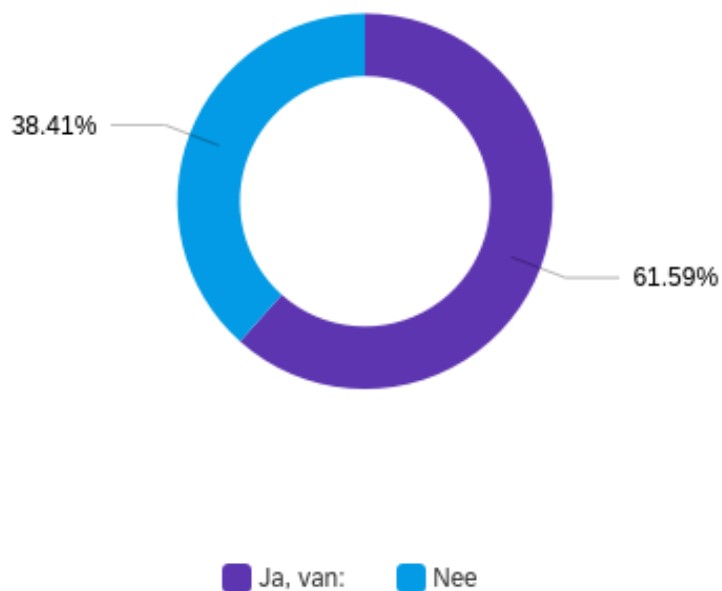
Q1 - Bent u bekend met OfU?

Q2 - Hoelang bent u al bekend met OfU?

Q3 - Bent u lid van een ondernemersvereniging/stichting?

Ja, van:

Ja, van:

WC gagelhof

NHG maar niet sec een ondernemerstichting

Ja, van:

Puur oost

Business Eiland Utrecht

Dotslash

Fluwelen Handvat

Fluwelen Handvat

Business Eiland

Fluwelen Handvat

kantorenpark rijnsweerd

SKR

Fluwelen Handvat

ECNP

ONO

Het Fluwelen Handvat

ilw

Fluwelen Handvat

ONO

Het Fluwelen Handvat

Ondernemingsvereniging nieuw overvecht

stichting kantorenpark Rijnsweerd

Vleuterweide

Ondernemersvereniging Nieuw Overvecht

Overvecht

Kantorenpark Rijnsweerd

Business Eiland Utrecht

Cmu

Fluwelen Handvat

Vleuterweide

Via verhuurder ASR LEIDSCHERIJN

Business eiland Utrecht

Fluwelen Handvat

Business Eiland Utrecht

Fluwelenhandvat

Fluwelen Handvat

Lauwerecht

Winkeliersvereniging Mereveldplein De Meern

56H

Vleuterweide

BKC

Winkelcentrum Utrecht lunetten

Lauwerecht

Puur Oost

Shoppingcenter Overvecht.

Ondernemersvereniging Galgenwaard

Ja, van:

Puur Oost

Business Club de Wetering Haarrijn

Business Eiland Utrecht

BEU

Fluwelen

BKO

VROV

OVG Galgenwaard

Fluwelen Handvat

#ASW030

Business Eiland Utrecht

beide (voor zoveel ik weet)

business eiland utrecht

Het fluwelen handvat

ONO

ONO

Business Eiland Utrecht

Fluwelen Handvat

winkeliers vereniging Mereveldplein

ondernemersvereniging noord oost

ILW

TOV-Utrecht

Stichting Ondernemerscollectief Welgelegen

Winkeliersvereniging Rokade

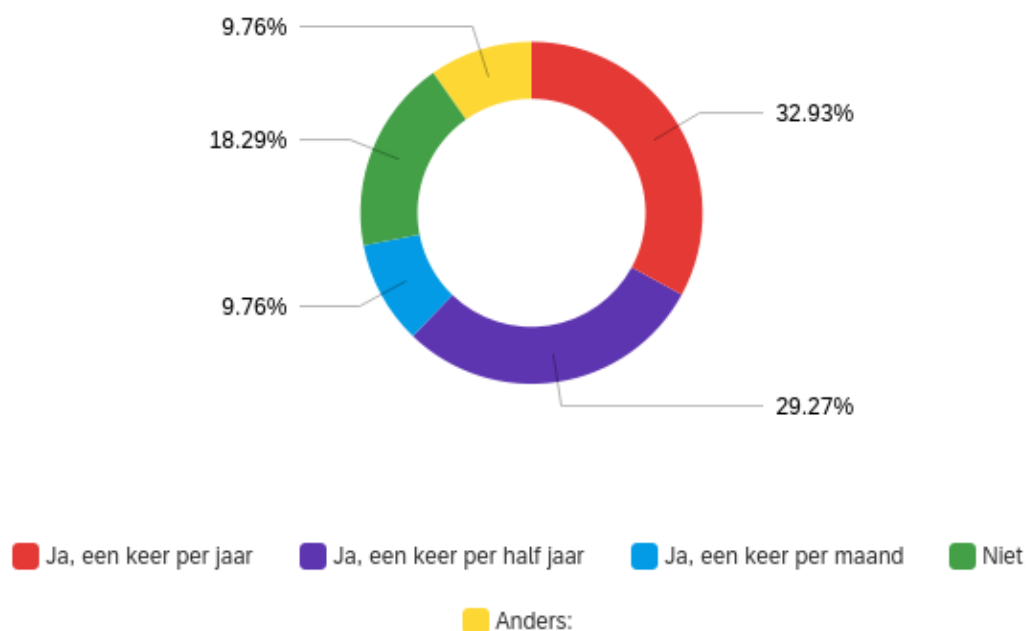
CMU

CMU

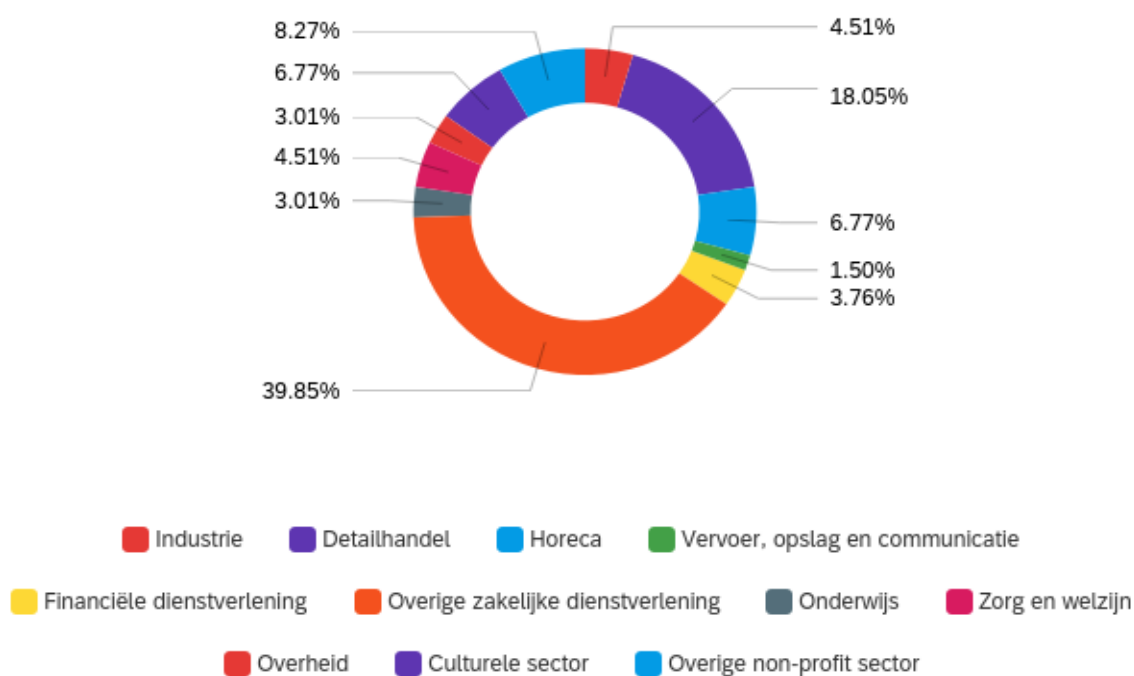
Lage weide

Niet direct lid, wel betrokken.

Q4 - Hoe vaak gaat u naar de ALV of andere (besluitvormende) bijeenkomsten?

Q5 - In welke sector is uw bedrijf of organisatie (vooral) actief?

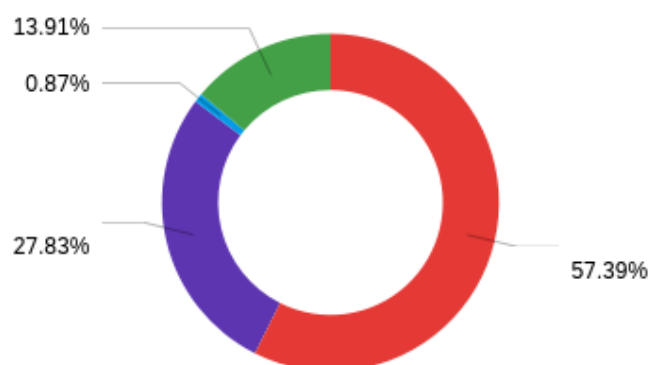

Q6 - OfU werkt met trekkingsgebieden. In welk trekkingsgebied zit uw onderneming? (Weet u dat niet, zoek het dan hier op.)

#	Antwoord	%	Aantal
1	1 — Lage Weide	3.20%	4
2	2 — Cartesius	1.60%	2
3	3 — Omgeving Steenovenweg	0.00%	0
4	4 — Welgelegen	1.60%	2
5	5 — Nieuw Overvecht	6.40%	8
6	6 — Science Park e.o.	2.40%	3
7	7 — Rijnsweerd	7.20%	9
8	8 — Woonboulevard	0.00%	0
9	9A — Kanaleneiland	3.20%	4
10	9B — Merwede	1.60%	2
11	9C — Businessseiland Utrecht	9.60%	12
12	12 — Rivierenwijk	1.60%	2
13	13 — Dichterswijk	0.00%	0
14	14 — Oudenrijn-Strijkviertel	3.20%	4
15	15 — Papendorp	0.80%	1
16	16A — De Wetering-Haarrijn	1.60%	2
17	16B — De Wetering-Haarrijn eigenaren	0.00%	0
18	17 — Lombok	0.00%	0
19	18 — Omgeving winkelcentrum Groeneweg	0.00%	0
20	20 — Oog in Al	0.00%	0
21	21A — Zuilen	0.80%	1
22	23 — Pijlsweerd-Oudenoord	0.00%	0
23	24 — ASW en Ondiep	0.80%	1
24	25 — Shoppingcenter Overvecht	0.80%	1
25	26 — Overkapel	0.00%	0
26	27 — Hart van Overvecht	0.00%	0
27	28 — De Gagelhof	0.80%	1
28	29 — De Klop	0.00%	0
29	30 — Gageldijk	0.00%	0
30	31 — Merelstraat-Draaiweg	0.00%	0
31	32 — Lauwerecht	2.40%	3
32	33 — Tuinwijk	2.40%	3
33	34 — Biltstraat	0.00%	0
34	35 — Omgeving Winkelcentrum De Gaard	0.00%	0
35	36 — Voordorp-Veemarkt	0.80%	1
36	37 — Voorveldsepolder	0.00%	0
37	38 — Maliekwartier	0.80%	1
38	39 — Omgeving Maliebaan-Wilhelminapark	8.80%	11
39	43 — Utrecht Oost	7.20%	9
40	44 — Smaragdplein	0.00%	0

#	Antwoord	%	Aantal
41	45 — Rotsoord	0.80%	1
42	46 — Hoograven	0.80%	1
43	48 — Lunetten	1.60%	2
44	49 — Winkelcentrum Nova	0.00%	0
45	52 — Utrecht Centrum	6.40%	8
46	53 — Vaartsche Rijn	0.80%	1
47	54 — Hoog Catharijne	0.80%	1
48	55 — Jaarbeurs	0.00%	0
49	56a — Vleuterweide	3.20%	4
50	56b — Vleuten	0.80%	1
51	56c — De Meern	3.20%	4
52	56d — Veldhuizen	0.00%	0
53	56e — Parkwijk-Langerak	0.00%	0
54	56f — Haarzuilens	0.00%	0
55	56g — Rijnenburg	0.00%	0
56	56h — Leidsche Rijn Centrum	3.20%	4
57	56i — Maximapark	0.80%	1
58	56j — Terwijde	1.60%	2
59	57 — Kromhoutkazerne	0.00%	0
60	58 — Stadion Galgenwaard	0.80%	1
61	58a — Maarschalkerweerd en Mereveld	0.80%	1
62	59 — Utrecht Centraal	0.80%	1
63	59a — Station Overvecht	0.00%	0
64	60a — Graadt van Roggenweg-Westplein	0.80%	1
65	60b — Rabobank en De Knoop	0.00%	0
66	60c — Daals Kwartier	0.00%	0
67	61 — Hooch Boulandt	0.80%	1
68	62 — Griftpark-Wittevrouwen	0.80%	1
69	64 – Overvecht Zuid	0.00%	0
70	65 – Green businessclub	0.80%	1
71	66 – Weet ik niet	0.80%	1
	Total	100%	125

Q7 - Bent u tevreden met de huidige indeling van de trekkingsgebieden?

■ Ja, ik ben tevreden met de huidige indeling en er hoeft niets te veranderen.

■ Ja, ik ben tevreden maar zou wel meer contact willen met de overige trekkingsgebieden.

■ Nee, ik ben niet tevreden en zou graag samenvoegen met een ander trekkingsgebied.

■ Nee, ik ben niet tevreden en zou graag:

Nee, ik ben niet tevreden en zou graag:

Nee, ik ben niet tevreden en zou graag:

Verplichte bijdrage schrappen

Daalsebuurt loskoppelen en laten aansluiten bij ASW

Op zich tevreden, maar we zijn erg klein. Wellicht zou samenwerking met omliggende gebieden soms goed werken.

Geen mening

Hier meer over willen weten want dit is me totaal onbekend

Is lastig omdat wij als vereniging in alle wijken, ten weste van kanaal werkzaam zijn.

Geen mening

De gehele opslag op de WOZ-aanslag terugkrijgen over de afgelopen 5 jaar.

In 9A moet NOVA winkelcentrum samen met 9A

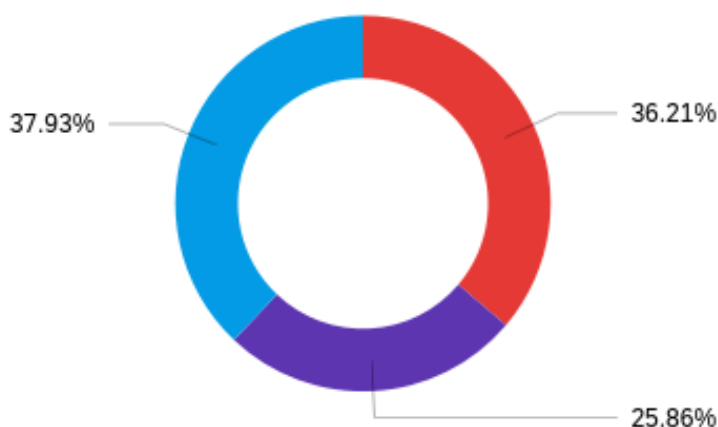
Een intensievere samenwerking zien tussen alle gebieden in het centrum (Stationsgebied, Jaarbeurs)

Geen mening

In mijn trekkingsgebied lijkt OfU vrij onzichtbaar. Wel werk ik voor twee andere trekkingsgebieden als freelancer. Daar ben ik wel zeer tevreden over.

Een heel trekkingsgebied van Utrecht willen maken.

Q8 - Bent u bekend met de werking van het systeem van trekkingsrechten?

■ Ja, ik ben goed op de hoogte van de werking van trekkingsrechten.

■ Ja, ik weet globaal hoe trekkingsrechten werken.

■ Nee, ik weet daar niets of weinig van af

Q9 - Over welk project bent u het meest tevreden in uw trekkingsgebied? Kunt u dit toelichten? (U mag er meerdere noemen of beschrijven.)

Over welk project bent u het meest tevreden in uw trekkingsgebied? Kunt u dit toelichten? (U mag er meerdere noemen of beschrijven.)

Graag doorontwikkelen van het Archimedeskwartier

Kerst verlichting en bloembakken en groen in de wijk

Geen idee wat het is. Nooit van gehoord en heb geen idee of ik er iets aan te danken heb of juist last van heb gehad.

Geen van allen, pure geldverkwisting

Lantaarnpalen Maliebaan

plaatsen AED's

Winterwinkelen

?

Beveiliging industrieterrein. Goede investering en geeft beperking overlast

Campagnes CMU met Utrecht Marketing

Geen specifiek project

De meerjarige strategische projecten zoals de bezoekerscampagnes en de onderzoeken naar het gedrag van bezoekers

AED's

Over welk project bent u het meest tevreden in uw trekkingsgebied? Kunt u dit toelichten? (U mag er meerdere noemen of beschrijven.)

Eigenlijk allemaal wel. We doen alles in goed overleg en uitvoering is tot nu toe altijd geslaagd. Bloembakken in de wijk, kunstprojecten, bewegwijzering

Winkeliersactiviteiten

De samenwerking tussen de 3 bestuursleden van 56H. De criteria die wij voor aanvragen hebben opgesteld zijn een perfecte meetlat om te beoordelen of een aanvraag voldoet aan onze wensen en eisen.

Veiligheid en openbare ruimte

Zeer tevreden over de activiteiten die hiermee worden georganiseerd op het winkelcentrum

Groenstroken, Hanging baskets in de wijk, Cultuur Safari, bewegwijzering

Bankjes

Werk van winkelcentrum Leidsche Rijn Centrum om de publieke ruimte aantrekkelijker te maken

Lichtjestocht Utrecht-Oost en het Festival Puur Oost.

Buurtcongerie, groenvoorziening, paasactie, parade Puur Oost

Te weinig projecten, staat veel geld al jaren stil. ook omdat doelstelling fluwelen handvat is om geld alleen ten gunste van ondernemers te laten komen

Insectenhotel

deelfietsen, netwerk app, cyber crime event en andere georganiseerde events

De historische afbeeldingen op de hekken bij Villa Jongerius. Dit project heeft Villa Jongerius samen met OFMerwede uitgevoerd en de reacties van voorbijgangers is heel positief. Story telling en het verfraaid het gebied.

Hangingbaskets, groenvoorziening, BHV en AED

Energielabel

Evenementen

Bekleding/spandoeken buitenkant Europalaan 100-400. Ziet er veel beter uit.

Camera toezicht

??

Organisatie van events waar ondernemers uit het gebied elkaar treffen op een ongedwongen manier.

Geen enkel project. Totale geldverspilling

Festiviteiten rond koningsdag hanging baskets 150 jaar tuinwijk muurschildering alle pogingen om meer zielen te winnen

Camera's

Geen veel te weinig betrokkenheid van alle ondernemers in ons trekkingsgebied slechts n enkeling, van de 250 contribuanten, maakt gebruik van de middelen

Wijkhost Kanaleneiland

Morgen Mooier Maken, feestverlichting, city marketing

Weet ik niet

Projecten met een collectief belang voor alle partijen in het trekkingsgebied, zoals de zomer- en winterbeplanting en plaatsing AED's.

Geen mening, nooit iets gemerkt

Nogmaals, ik woon in Rivierenwijk en voor mij is het onduidelijk/onzichtbaar hoe dit trekkingsgebied actief is vanuit OfU. Ik zag ooit iets online met winkels in de buurt op Instagram (geen idee of dit via OfU is)

Outdoor Office day en diverse groenplannen in de Openbare Ruimte

De tafels in Welgelegen

Sfeerverlichting en hangend baskets

I light U en onlangs Timecap Utrecht

Onderzoek, marketing, feestverlichting en Jeroen

Over welk project bent u het meest tevreden in uw trekkingsgebied? Kunt u dit toelichten? (U mag er meerdere noemen of beschrijven.)

Ik ken er geen 1

Camera Beveiliging lage weide

Betrokkenheid en berichtgeving van/via aannemer aanpassingen Cartesiusweg

Aanpak verkeerssituatie, veiligheid verbeteren, minder parkeeroverlast

Tegenhouden van woningbouw

Q10 - Over welk project bent u het minst tevreden in uw trekkingsgebied? Kunt u dit toelichten? (U mag er meerdere noemen of beschrijven.)

Over welk project bent u het minst tevreden in uw trekkingsgebied? Kunt u dit toelichten? (U mag er meerdere noemen of beschrijven.)

Geen idee wat het is. Nooit van gehoord en heb geen idee of ik er iets aan te danken heb of juist last van heb gehad.

Ik ben over alle projecten ontevreden

Fietsenplan

?

n.v.t.

In de afzonderlijke centrumkwartieren kan nog wel een professionaliseringsslag worden gemaakt.

Geen

Geen

Ik kan er geen noemen en dit valt te verklaren door de criteria die wij hanteren voor aanvragen/ projecten.

Geen

Geen

We doen eigenlijk niets waar we niet blij mee zijn.

Zwerfvuil en ophalen van restafval klakkeloos achtergelaten bij vuilcontainers. Bah!

verschillende uitdeel acties

kunst op de Maliebaan

n.v.t.

n.v.t.

De rol van de gemeente

n.v.t.

Kan niets bedenken.

Alle projecten. Totale geldverspilling

alle pogingen om meer zielen te winnen voor de ondernemersvereniging

Bereikbaarheid en niet schoon

Cameras

Weet ik niet

Geen mening, nooit iets gemerkt

Elektrische deelauto's (werd bijna geen gebruik van gemaakt)

Sfeerverlichting (hoge kosten voor een korte periode)

Teveel projecten voor andere organisaties, dan voor de ondernemers

Geen, we hebben direct invloed op wat we wel en niet (mede) financieren. Als het niks toe voegt aan het gebied dan doen we het niet

Over welk project bent u het minst tevreden in uw trekkingsgebied? Kunt u dit toelichten? (U mag er meerdere noemen of beschrijven.)

Idem

Niet

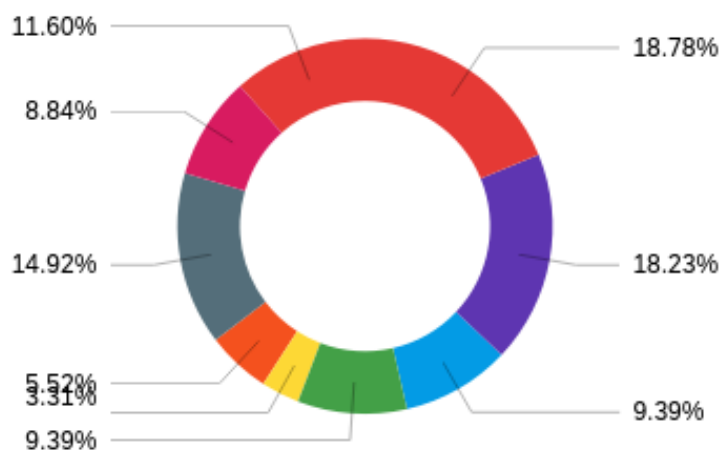
Het niet doorgaan van park ter hoogte van nijverheidsweg 6-8

Veiligheidscamera's

Q11 - Stelling: OfU heeft een rol gehad in de verbetering van de organisatie van uw trekkingsgebied. Schaal van: zeer mee oneens (1) tot zeer mee eens (5).

	Vraag	Min	Max	Gemiddelde	Standaard-afwijking	Aantal
	OfU heeft een rol gehad in de verbetering van de organisatie van uw trekkingsgebied.	1.00	5.00	3.30	1.21	82

Q12 - Is de wijze waarop uw trekkingsgebied georganiseerd is de afgelopen jaren verbeterd? (Meerdere antwoorden mogelijk.)

Ja, ondernemers hebben elkaar beter weten te vinden

Ja, gezamenlijke behoeften zijn beter tot concrete projecten gekomen

Ja, gewerkt aan kennisuitwisseling

Ja, gewerkt aan thematische pijlers

Ja, gewerkt aan stadsbrede initiatieven

Ja, contact tussen de trekkingsgerechtigde (het aanspreekpunt in een gebied, de gerechtigde doet aanspraak op het fonds) en de rest van de ondernemers is versterkt

Ja, samenwerking tussen ondernemers verbeterd

Nee, niet of nauwelijks verbeteringen

Anders, namelijk:

Anders, namelijk:

Anders, namelijk:

Te kort betrokken om dat te kunnen beoordelen

Nog te weinig ervaring

Geen zichtbare verbeteringen, want de communicatie hierover is niet naar behoren

Geen idee

Geen idee

Geen idee

Geen idee

Geen idee

Anders, namelijk:

Geen idee

Daar zijn we niet mee bezig

Zou ik niet weten

Weet ik niet

Veroorzaakt ruzies tussen voor en tegenstanders van het Ondernemersfonds. Polarisation en zelfs ondernemers die opzeggen.

Te kort betrokken om daar goede uitspraak over te kunnen doen.

Niet of nauwelijks functionerende ondernemersvereniging is trekkingsgerechtigde, geen functionerend bestuur bijna geen leden

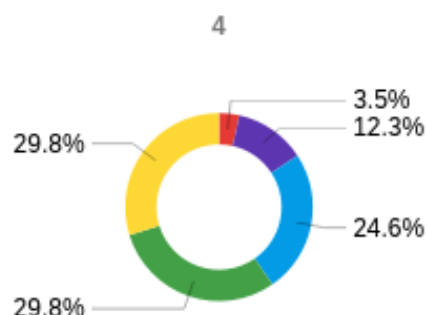
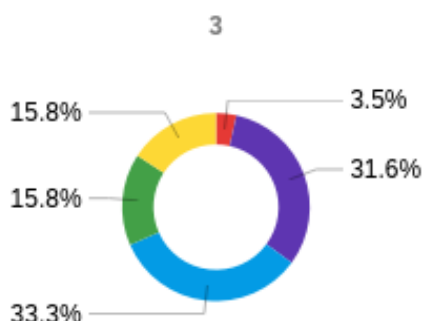
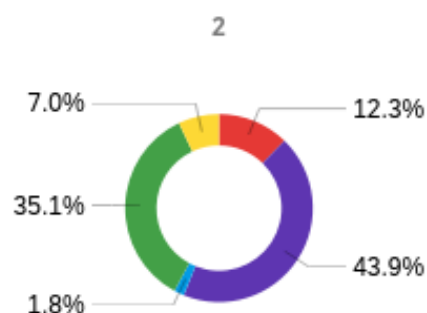
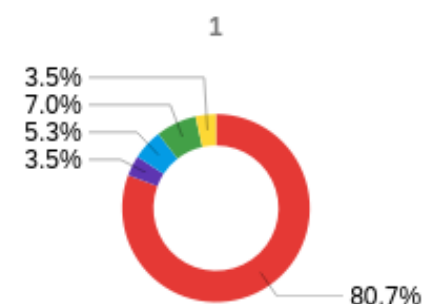
Nee en ja, nee want binnen Rivierenwijk is de invloed voor mij niet zichtbaar. Welgelegen en Kanaleneiland echter, daar organiseer ik met collega's veel samen met ondernemers en betrokken bewoners.

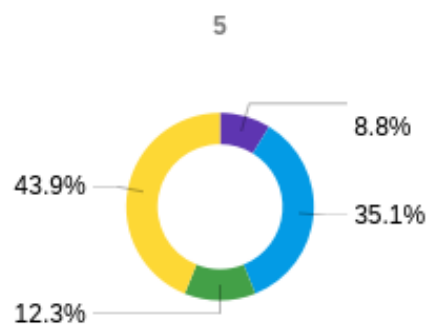
Grote Polarisation. Grote discussie binnen de ondernemersverenigingen tussen tegenstanders van de opgedrongen verplichte bijdrage aan het ondernemersfonds via de WOZ-aanslag en voorstanders van de vrijwillige geldverspilling door het ondernemingsfonds en de ondernemersvereniging aan veelal onzinnige uitgaven. Deze ruzies worden dus veroorzaakt door het ondernemersfonds en hadden dus voorkomen kunnen worden.

Geen idee

De ervaring is dat ondernemers niet snel warm lopen voor de inzet in het trekkingsgebied en niet of nauwelijks betrokken zijn bij de genomen initiatieven.

Q13 – Welke vorm van samenwerking vindt u het meest relevant? Rangschik onderstaande vormen.

■ Samenwerking binnen het trekkingsgebied

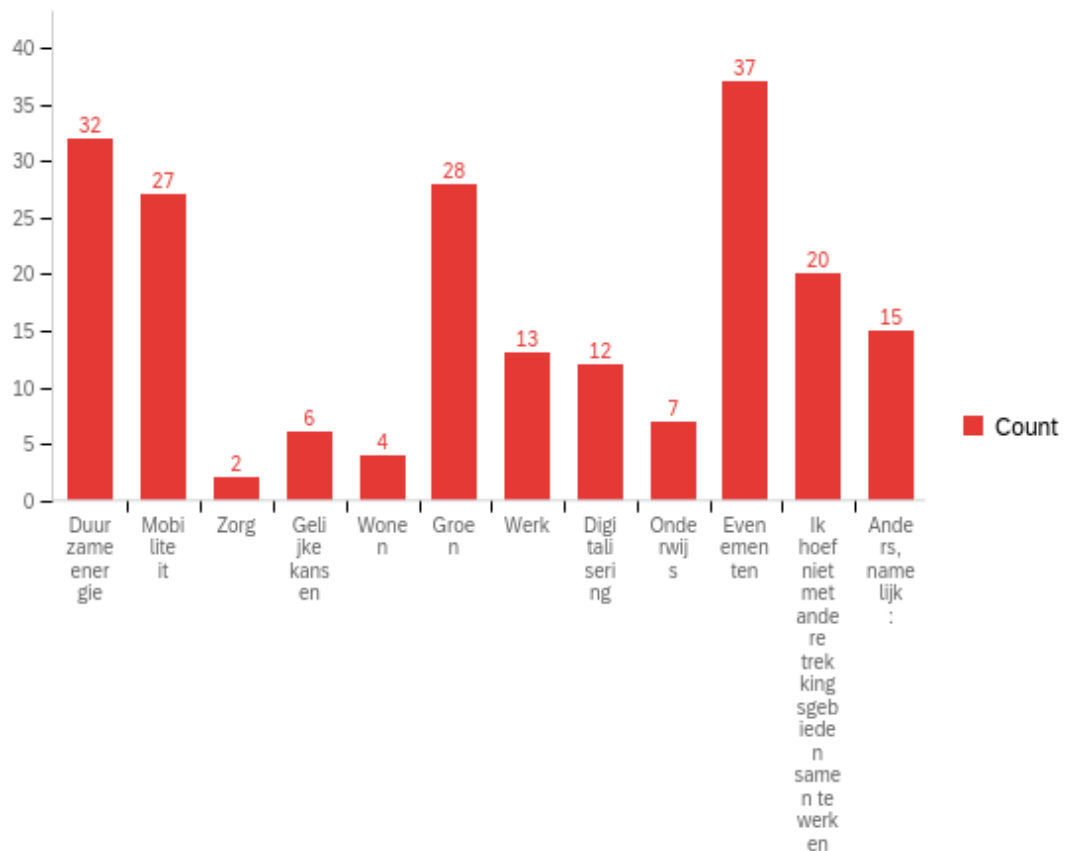
■ Samenwerking tussen trekkingsgebieden die aan elkaar grenzen

■ Stadsbrede samenwerking (alle trekkingsgebieden samen)

■ Samenwerking tussen sectoren (bijvoorbeeld: industrie, detailhandel, onderwijs, sport, cultuur)

■ Samenwerking tussen trekkingsgebieden op basis van soort gebied (bedrijventerreinen, kantorenparken, winkelgebied etc.)

Q14 - Op welke thema's zou u met andere trekkingsgebieden willen samenwerken? (Meerdere opties mogelijk.)

Anders, namelijk:

Anders, namelijk:

Veiligheid

Veiligheid

Events over grote stadsbrede thema's zoals cybercrime, veiligheid, duurzaamheid stadsbreed organiseren, delen van vastgoed data/ontwikkeling databank

Lokaal (Utrecht) ondernemerschap.

Dit concept is me volstrekt onduidelijk zodat hierop geen antwoord kan worden gegeven

Zie niet echt voordelen met Papendorp bijvoorbeeld?

Het ondernemersfonds zorgt alleen maar voor meer polarisatie en ruzies over de verplichte bijdrage en de vrijwillige geldverspilling door ondernemersfonds en ondernemingsverenigingen. Het zou zelfs ruzies kunnen veroorzaken tussen verschillende trekkingsgebieden of bepaalde sectoren.

Veiligheid

Geen het is tijdverspilling om samen te werken met andere gebieden het kost al teveel tijd

Leefbaarheid- B2C en dus ook B2B relaties. Nauwelijks samenwerking door ondernemers in vooral retail. Geen branchering, geen aandacht samenwerking winkelcentra, veel vuil op straat. Ieder voor zich.

Stadspromotie/binnenstadspromotie

Vooraf inspirerende events op het gebied van *mindset* en vitaliteit. Onderlinge samenwerkingen.

Opletten dat het geld is van ondernemers voor ondernemers

Bereikbaarheid. geluidsoverlast

Q15 - Stelling: De organisatiestructuur van OfU is helder. Schaal van: zeer mee oneens (1) tot zeer mee eens (5).

	Vraag	Min	Max	Gemiddelde	Standaard-afwijking	Aantal
	De organisatiestructuur van OfU is helder.	1.00	5.00	3.51	1.03	77

Q15b - Kunt u uw antwoord toelichten?

Kunt u uw antwoord toelichten?

Voor mij als soort van insider heel helder,

Op zich helder, maar als lid vaak nog wel te weinig concreet. gebeurt veel achter de schermen, communicatie is er wel, maar gaat meer leven als jezelf actief bent.

Overkoepelende organisatie met deelgebieden, erg duidelijk.

Organisatie gericht op geldverspilling en overdragen van publieke taken

Onduidelijk of het een betaalde organisatie is of niet

Niet democratisch tot stand gekomen , maar functioneert wel. Overheidstaak ondergesneeuwd

Niet mee bekend

Nee

Nee

Nagenoeg weinig informatie over bekend

Korte lijnen en duidelijke antwoorden

Kleine organisatie, duidelijke structuur

Ik heb geen idee wat het doet

Het heeft een aantal jaren geduurd voor ik in de gaten had wat OfU kon betekenen voor ons

Geen zicht op

Feitelijk nog weinig ervaring, gaat wel komen.

Vanuit mijn bestuurlijke functie bij Ondernemerscollectieg Welgelegen ben ik goed geïnformeerd.

Te weinig kennis van om daar oordeel over te geven

Ofu ook onbekend, organisatie in gebied geen entiteit

OfU is me niet of nauwelijks bekend

OFU is helder en de mensen doen het werk heel goed. Echter de relatie met de gemeente en het bestuur van de OFU is niet altijd helder.

n.v.t.

Nee

Ik weet bij welke vraag ik bij wie ik moet zijn.

Ik ken de meeste mensen en ik weet wat ze doen

Ik heb me er onvoldoende in verdiept

Ik ben bestuurslid geweest

Het is niet duidelijk wat OfU nu eigenlijk is: een administratiecentrum waarin adhv procedures en afspraken betalingen worden gedaan of ook een inhoudelijke club die stadsbrede initiatieven initieert en ondersteunt. Ik vind het laatste.

Het is mij helder

Het is een stichting met een bestuur, helaas geen vereniging

Het Ofu heeft een klein team, ze zijn benaderbaar, goed bereikbaar en de taakverdeling is duidelijk

Kunt u uw antwoord toelichten?

Heldere structuur en goed bereikbare contactpersonen

Gebrek aan bekendheid en nuttig doel van het OfU voor ondernemingen en instellingen.

Er mag van mij meer georganiseerd worden en gekeken worden naar verduurzaming op het plein.

Denk dat er overall meer bekendheid mag worden gegenereerd en de doelstellingen duidelijker uitgedragen mogen worden. Daarmee wordt het OF toegankelijker.

De organisatiestructuur is zeer helder en volledig gericht op geldverspilling

De functies/expertise/taakverdeling van collega's bij OfU met wie ik contact heb, is me helder. Ook is het proces qua besluitvorming en goedkeuring van projecten, facturen etc. me helder.

Dat je per trekkingsgebied een aanspraak kan doen op OfU. Een stadsbrede verenging valt buiten de boot.

Bestaansrecht OfU is aantonen dat de gelden worden uitgegeven, dat lukt alleen als er voldoende ondernemers binnen n trekkingsgebied zijn met n gezamenlijk belang. In een aantal gebieden is dat na vele jaren proberen nog steeds niet het geval.

Als bestuurslid van Industrie vereniging Lage Weide werken we dus heel close met Ofu.

Q16 - Welke van onderstaande aandachtsgebieden vindt u het meest relevant voor het goed functioneren van OfU? (Meerdere antwoorden mogelijk.)

#	Antwoord	%	Aantal
1	Ondernemers elkaar beter laten vinden	13.89%	35
2	Helpen bij het vertalen van gezamenlijke behoeften naar concrete projecten	13.89%	35
3	Kennisuitwisseling	13.49%	34
4	Thematische inrichting	4.37%	11
5	Stadsbrede initiatieven	5.95%	15
6	Vergroten van naamsbekendheid	7.14%	18
7	Contact tussen trekkingsgerechtigden en ondernemers	9.92%	25
8	Samenwerking tussen ondernemers	13.10%	33
9	Samenwerking tussen ondernemers en gemeente	13.10%	33
10	Anders, namelijk:	5.16%	13
	Total	100%	252

Anders, namelijk:

Anders, namelijk

Geen idee

Transparant en snel aanvragen behandelen, een eenvoudig en inzichtelijk administratief proces, een ondernemende en facilitaire houding en in communicatie voldoende aandacht voor de ondernemers en vastgoedeigenaren die het geld voor het fonds opbrengen

Dit zijn zulke vage vragen, ik heb hier nog nooit van gehoord en daar kan ik geen suggesties op geven 😊

Samenwerken bedrijven met andere organisaties in de buurt

Soms heb je een smeerolie poppetje nodig, en daar mag OfU best duidelijker en sterker in acteren

Gemeente laten aanbesteden aan Utrechtse bedrijven

Vergroten van Polarisation en Ruzies binnen Ondernemersverenigingen

Polarisation binnen de ondernemersvereniging tussen voor en tegenstanders van het ondernemersfonds.

Je kunt bijv. een software developer niet dwingen n raakvlak te vinden met de lokale dameskapper

Anders, namelijk

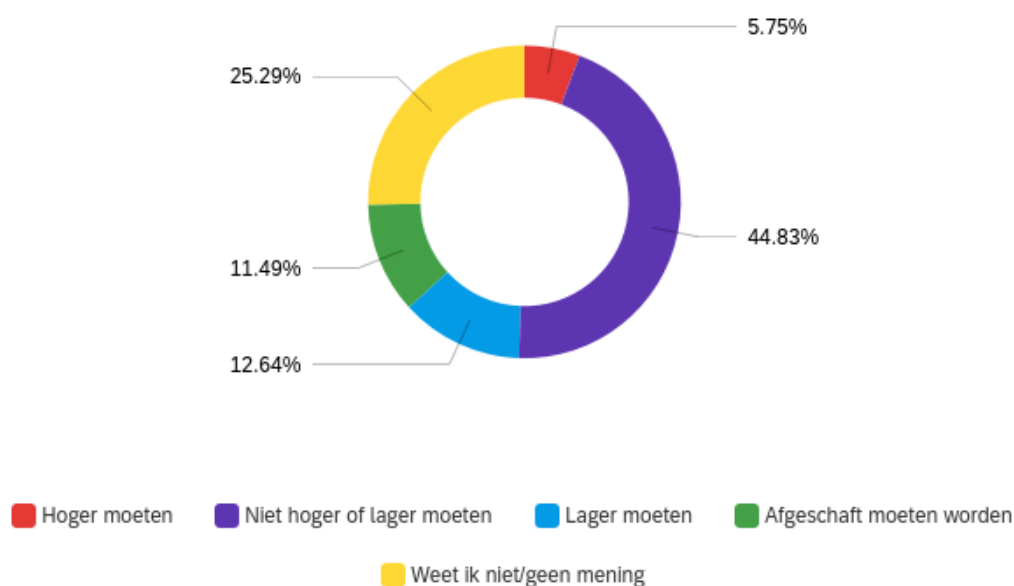
Al deze zaken is OFU niet voor nodig, moeten de mensen toch zelf doen, Advies: OFU puur alleen als fonds zonder marketing en overhead dan blijft er meer geld over voor de gebieden

Zie hiervoor: leefbaarheidseis en -besef ontbreekt.

Ofu dient inhoudelijk een bescheiden rol te houden en de keuzes aan de trekkingsgebieden overlaten.

Nee

Q17 - De ozb-opslag voor het fonds zou wat mij betreft...

Q18 - Hier volgen een aantal stellingen. Wilt u aangeven in welke mate u het ermee eens of oneens bent? Schaal van: zeer mee oneens (1) tot zeer mee eens (5).

#	Vraag	Min	Max	Gemiddelde	Standaard-afwijking	Aantal
1	Ik ben tevreden over de aanpak en werkwijze van OfU.	1.00	5.00	3.44	0.99	78
2	Met de gelden uit het fonds gebeurt (nog) te weinig.	1.00	5.00	2.79	1.12	73
3	De communicatie en informatievoorziening van het Ondernemersfonds is voldoende.	1.00	5.00	3.32	1.12	78
4	OfU heeft bijgedragen aan versterking van het ondernemersklimaat.	1.00	5.00	3.34	1.09	77
5	OfU heeft een belangrijke netwerkfunctie.	1.00	5.00	3.26	1.10	77

#	Vraag	Min	Max	Gemiddelde	Standaard-afwijking	Aantal
6	OfU zorgt voor initiatieven waar de Utrechtse ondernemer wat aan heeft.	1.00	5.00	3.41	1.07	76
7	OfU zorgt ervoor dat ondernemers meer collectieve verantwoordelijkheid voelen voor hun gebied.	1.00	5.00	3.23	1.18	75

Q19 - Heeft u wensen of behoeften die momenteel nog niet door OfU vervuld worden?

Heeft u wensen of behoeften die momenteel nog niet door OfU vervuld worden?

Stadsbrede initiatieven en evenementen moeten meer worden omarmd

-

n.v.t.

Uitwisselen van kennis en advies over al dan niet aanbesteden en positieve/negatieve ervaringen met leveranciers, bijvoorbeeld gezamenlijk optrekken bij invullen tijdelijke groenvoorziening en zo meer transparantie bieden over prijzen en subsidie mogelijkheden

Neen

Geen

Nee

Nee

Het zou fijn zijn als OfU kan helpen met het vinden van de juiste weg bij de gemeente Utrecht om bepaalde zaken voor elkaar te krijgen.

Niet dat ik nu weet.

Te vaak trekken ondernemersverenigingen OfU projecten naar zich toe, beslissen wat wel en wat niet

database met eigenaren en huurders gegevens van de gebieden, toegankelijk voor bestuurders, verder nu niet zoveel, t is een supermooie organisatie die zich zelf al jaren bewijst, keep up the good work!

Dat ze meer lobbyen voor beter ondernemersklimaat in Utrecht met thema's als bereikbaarheid, mobiliteit, aanbestedingen (gunnen).

Bij veel ondernemers leeft nog steeds de gedachte dat ze betalen voor iets waar ze zelf niet om gevraagd hebben. Zij hebben geen behoefte aan geld uitgeven dat ze zelf gespaard hebben. Dus zij zien de meerwaarde van het ondernemersfonds niet. De trekkingsgerechtigde zien dit terug in een zeer beperkte betrokkenheid.

Gebrekkige ondersteuning van initiatieven tot opheffing van het Ondernemersfonds

Nee

Communicatie - wat is OfU, waar staat het voor en wat doet het?

Heeft u wensen of behoeften die momenteel nog niet door OfU vervuld worden?

Indien het niet afgeschaft wordt dan graag een bijdrage voor een campagne om het Ondernemersfonds af te schaffen.

Nee

Transparantie/ good governance

Open en eerlijk communiceren over waarom het in een aantal trekkingsgebieden niet van de grond wil komen. En dat niet verwijten aan gebrek aan initiatief van de ondernemer. Een ongevraagde pot geld creëren wil niet zeggen dat dat een gezamenlijk belang moet dienen als dat belang er niet blijkt te zijn

Qua fonds is het een efficiënt werkend orgaan en faciliteert het mooie dingen, de overige poespas (netwerken etc.) zou ik niet doen en uitbesteden aan bijvoorbeeld ZO want is niet een taak van een fonds

Ja heel veel

meer uitleg geven over mogelijkheden ondernemersfonds

Neen

Nee, alle collega's van OfU vind ik zeer betrokken en meedenkend. Ik heb alleen positieve feedback.

Geen

Te vaak worden projecten van algemene aard, dan projecten ten behoeve van ondernemers. Veel projecten, werden vroeger door gemeente uitgevoerd en nu door ondernemers vanuit OfU.

Nee

Toegankelijker maken om aan te vragen voor meer kunst in de openbare ruimte.

Nee

Q20 - Stelling: De activiteiten die via OfU worden gerealiseerd, zijn activiteiten waar de Utrechtse samenleving wat aan heeft. Schaal van: zeer mee oneens (1) tot zeer mee eens (5).

Vraag	Min	Max	Gemiddelde	Standaard-afwijking	Aantal
De activiteiten die via OfU worden gerealiseerd, zijn activiteiten waar de Utrechtse samenleving wat aan heeft.	1.00	5.00	3.52	0.97	75

Q21 - Als u nog opmerkingen en/of suggesties heeft vragen wij u vriendelijk die hier in te vullen.

Als u nog opmerkingen en/of suggesties heeft vragen wij u vriendelijk die hier in te vullen.

Aan de waarde van het OfU twijfel ik. Het is meestal: geld zoekt doel i.p.v. andersom.

Meer stadsbrede initiatieven ondersteunen

Nope

n.v.t.

Niet dat ik weet.

Bloembakken aan lantaarnpalen zijn wel leuk

OfU is voor de ondernemers, NIET voor de samenleving, daar is de gemeente verantwoordelijk voor

Dit moment niet gaat langs veel ondernemers denk ik die niet weten wat dit doet.

Graag de verplichte bijdrage aan het ondernemersfonds via de OZB-aanslag opheffen.

Blijf lean en mean, geen dure stedelijke bijeenkomsten, geen OfU marketing maar alles naar de gebieden en keep up the good work

Ideeën prima, beperkte SMART doelstellingen en effectmeting dus niet mogelijk

OfU organiseert niet zo heel veel en dat moet ook niet. OfU moet vooral de trekkingsgebieden het werk laten doen en de keuzes laten maken.

Geen opmerkingen

Ik ben van fan van hanging baskets. Ik zie deze in vele trekkingsgebieden, maar nog niet in het trekkingsgebied waarin ik woon ;-)

Geen

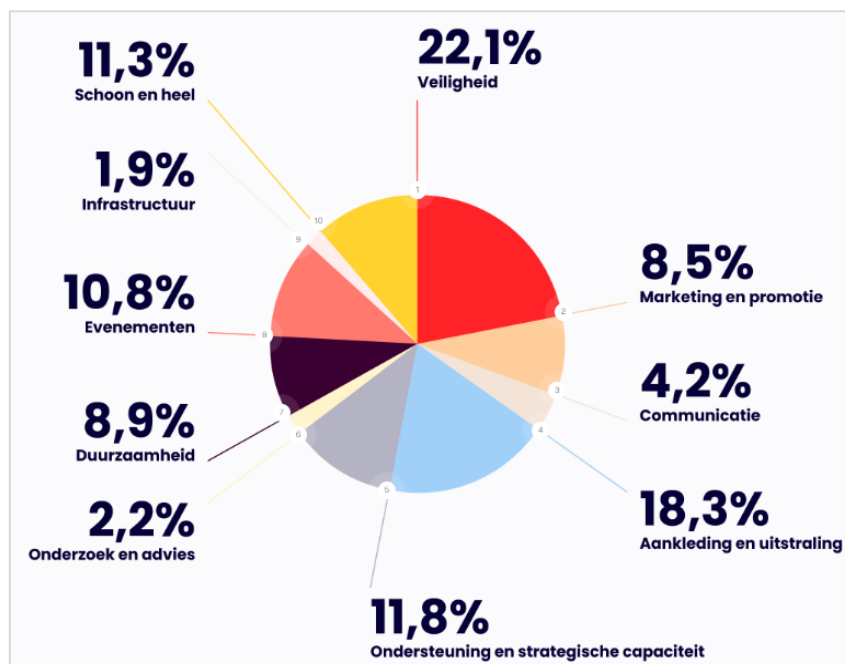
Geen

Nee

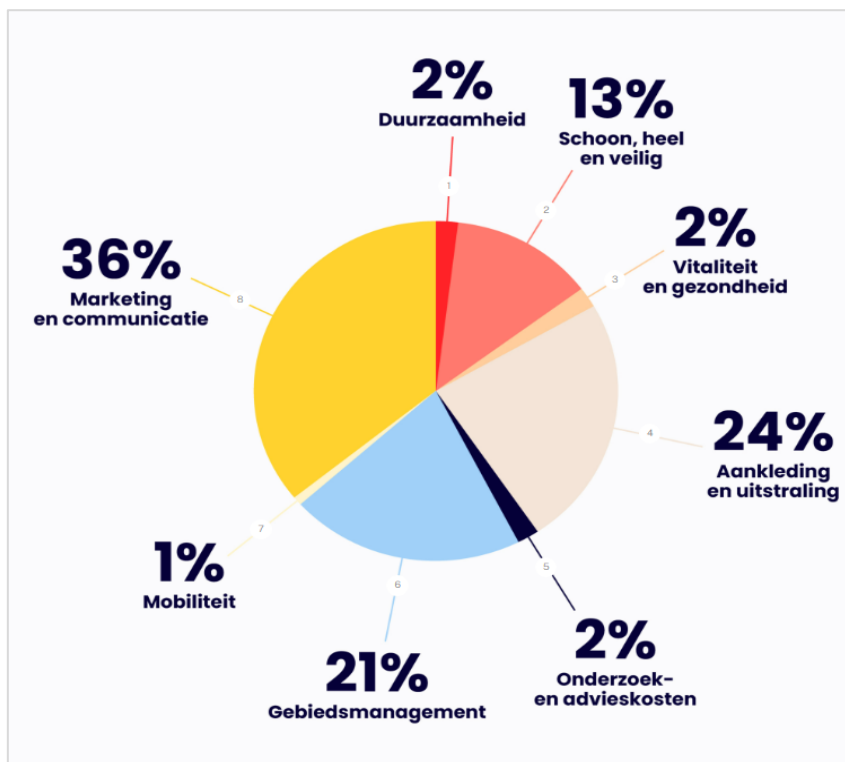
Q22 - Dank voor het invullen van de enquête. Wij hebben voor deze evaluatie een aantal onderzoeksvragen geformuleerd. Deels kunnen wij deze vragen beantwoorden door middel van de enquête. Daarnaast organiseren wij op 13 juni twee bijeenkomsten om de antwoorden verder uit te diepen en de overige vragen te kunnen beantwoorden. De eerste bijeenkomst is van 15.00 tot 17.00 uur en de tweede van 17.30 tot 19.30 uur. Wilt u daarbij aanwezig zijn? We vragen u uw e-mailadres in te vullen, zodat we u een uitnodiging kunnen sturen.

#	Answer	%	Count
1	Ja, ik kan op 13 juni en ontvang graag een uitnodiging op dit email adres...	96.61%	57
2	Nee, ik kan niet op deze datum en/of ik laat het bij het invullen van de enquête.	3.39%	2
	Total	100%	59

Bijlage 4. Bestedingen per categorie van het OfU

Figuur: bestedingen per categorie OfU in 2021¹⁴

Figuur: bestedingen per categorie OfU in 2022¹⁵

¹⁴ Jaarverslag 2021

¹⁵ Jaarverslag 2022

WIJ ZIJN BERENSCHOT, GRONDLEGGER VAN VOORUITGANG

Nederland is continu in ontwikkeling. Maatschappelijk, economisch en organisatorisch verandert er veel. Al vijfentachtig jaar volgen wij als adviesbureau deze ontwikkelingen op de voet en werken we aan een vooruitstrevende samenleving. De behoefte om iets fundamenteels te betekenen voor mens en maatschappij zit in onze genen. Met onze adviezen en oplossingen hebben we dan ook actief meegebouwd aan het Nederland van vandaag. Altijd op zoek naar duurzame vooruitgang.

Alles wat we doen, is onderzocht, onderbouwd en vanuit meerdere invalshoeken bekeken. Zo komen we tot gefundeerde adviezen en slimme oplossingen. Die zijn op het eerste gezicht misschien niet altijd de meest voor de hand liggende. Juist deze eigenzinnigheid maakt ons uniek. Daarbij zijn we niet van symptoombestrijding. En gaan pas naar huis als het is opgelost.

Berenschot B.V.

Van Deventerlaan 31-51, 3528 AG UTRECHT
Postbus 8039, 3503 RA UTRECHT
030 2 916 916
www.berenschot.nl